

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkami porannymi:
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY TRZEĆCI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miłośca pierwszy raz 25 kop. każdy następny raz kop. 20.
Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petirowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 3 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadstano: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frandlera, ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 513. W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci uroczysta wotywa.

— W kościele św. Kazimierza (panien sakramentek) jutro odprawione zostanie całodzienne nabożeństwo odpustowe ku czci N. Sakramentu. Suma wyjdzie o godzinie 9½ zrana. Nieszporów dziś nie będzie.

— W kaplicy Pana Jezusa w kościele archikatedralnym św. Jana jutro, o godz. 8-ej zrana, odprawiona będzie solenna wotywa.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

O najświeższej fazie rokowań hr. Taaffego z przewodzcami przedlitawskich stronnictw parlamentarnych, celem utworzenia nowej większości, donosi jeden z dzienników wiedeńskich w przededniu otwarcia sesji rady państwa, co następuje:

Ponieważ lewica, a mianowicie p. Plener stoją ciągle jeszcze na tem stanowisku, że solidarna akcja z hr. Hohenwarthem jest niemożliwą, wpadł hr. Taaffe na „najnowszą ideę”, mającą doprowadzić do utworzenia większości—*jego* większości. Przesłał on już się ludzi możliwością wytworzenia koalicji parlamentarnej, gdyż postawa lewicy a może i zastrzeżenia innych grup odbierają mu dziś, jak przed rokiem, wszelką nadzieję. Mimo tego sądzi hr. Taaffe, iż znalazł jajo Kolumba. Kalkuluje on w sposób następujący:

— Trzy grupy nie chcą spojć się razem, ale każda z nich gotowa jest pójść ze mną. Nie będę więc usiłował tych trzech grup nakryć jednym dachem; wystarczy mi zawrzeć z każdą z nich osobną umowę, zobowiązując każdą do pójścia razem ze mną. W ten

sposób grupy te, nie komunikując się bezpośrednio ze mną, będą działały w duchu zawartych z niemi umów; w ten sposób będę miał *moją* większość.”

Hr. Taaffe zamierza przeto zawrzeć trzy osobne umowy, które tak do siebie pasować muszą, że nie mogą się nawzajem wyłączać; poręczy on każdej z nich dotrzymanie umowy specjalnej.

Układy tego rodzaju muszą naturalnie ciągnąć się długo, hr. Taaffe musi przesklepiać sprzeczności i być tego pewnym, iż żadna grupa nie zechce mu psuć akcji parlamentarnej, lecz każda z nich gotowa będzie umożliwić mu dotrzymanie tego, co przyobiecał innej grupie. Może hr. Taaffe liczy na to w ciszy ducha, że praktyka doprowadzi przeciw do stopienia się tych trzech umów w jedną; ale jest to muzyka przyszłości.

Na teraz myśleć trzeba o najbliższej sesji i tutaj stwierdzić należy: Hr. Taaffe nie oszukuje nikogo, zabrał się do rzeczy poważnie; nie myśli już o amalgamowaniu wrogich żywiołów, wystarczy mu, jeżeli te żywioły bez porozumienia pomiędzy sobą pójdą z nim, gdyż wtedy pójdą faktycznie jedną drogą. Jak ministerjum nie jest parlamentarnem, tak i większość nie będzie parlamentarna, lecz specyficznie rządową; trzy armje rozmaitego gatunku, ale pod jednym wodzem. Żadna nie troszczy się o drugą, każda ma tylko na baczności, aby znalazła się w zgodzie ze swoim wodzem. Oto najnowsza faza.

Kwestja następstwa tronu w Belgji nabrała w ostatnich czasach aktualności i związała się pomimowoli z projektowaną rewizją konstytucji. Król Leopold nie posiada potomków męskich, a brat jego, hrabia Flandrii, sam trochę głuchy, ma tylko bardzo wątłego syna, księcia Alberta. Król Leopold pragnie, aby mu pozwolono—za zgodą 2/3 głosów izby—na-

znaczyć swojego następcę, a proponując to, myśli o jedynym swoim wnuku, synu księcia Filipa sasko-koburskiego, zamieszkałego w Wiedniu. Belgijczycy zżymają się na ten projekt, widząc w nim dopuszczenie na tron narodowy obcej latorośli. Sprawa jeszcze sporo przejdzie faz, zanim dojrzeje w decyzję.

Stanęliśmy w obliczu nowego epizodu tak zwanej kwestji marokańskiej. Maroko jest oddawna owem „jabłkiem niezgody” pomiędzy państwami europejskimi, które każde z nich pragnęłoby spojść na osobności ku pożytkowi i rozkoszy własnego podniebienia. Anglja, Francja, Włochy, a przedewszystkiem sasiadująca bezpośrednio z brzegami marokańskimi Hiszpanja rzucają pożądliwe spojrzenia na ziemię Muleja Hassana, która—podobnie jak Egipt—zdaje się zbliżać szybkim krokiem ku swojemu przeznaczeniu—zeuropejzowania się. Tyle ramion rozchyła się nawpół zalotnie, nawpół groźnie do Muleja Hassana, że ostatecznie prędzej czy później w jednym z nich utonąć on będzie musiał.

Epizod dzisiejszy zaczął się zamordowaniem w Maroku poddanego angielskiego Juana Trinidada. Lord Rosebery postawił przed tygodniem sułtanowi marokańskiemu ultimatum, na które odpowiedź winna była w 48 godzin się ukazać. Sułtan uległ; przyrzekł ukarać śmiercią trzech morderców i wynagrodzić hojnie rodzinę Trinidada. Mimo tego odpływa sir West Ridgeway, nadzwyczajny komisarz angielski, do Tangeru na okręcie wojennym, a cała eska-dra śródziemnomorska ma się niebawem zgromadzić na wodach marokańskich. Oczywiście Anglja wybrała zamordowanie swego poddanego tylko za wygodny pozór do interwencji w wewnętrzne sprawy Maroka, skuteczniejszej, niż była misja Evana Smitha, gdyż groźniejszej. Sir West Ridgeway wiezie

WYJĄTKOWE MEDJUM.

(Dalszy ciąg.)

W jaki sposób dotknięcie się lekkiej sukni do niższej części jednej nogi dosyć ciężkiego stołu mogło dopomóc podniesieniu się jego, na to nie umiemy odpowiedzieć. Jednakowoż przypuszczenie, aby pod suknią znajdował się jakiś przedmiot stały, mogący służyć za punkt chwilowego oparcia, wydaje nam się mało prawdopodobnem.

Zarówno, aby utrzymać cały stół, oparty na jednej tylko nodze, przy pomocy jednej tylko ręki, położonej na powierzchni stołu, na to potrzeba by było, aby ta ręka posiadała moc olbrzymią, do której nie sądzimy, aby Eusapja była zdolną, tem bardziej przez jakie kilka sekund. Co do tego jesteśmy zupełnie pewni.

c) Zmiany ciśnienia, wywierane przez całe ciało medjum siedzącego na wadze.

Doświadczenie było bardzo interesujące, ale zarazem bardzo trudne, gdyż łatwo pojąć, iż każdy ruch umyślny lub mimowolny ze strony medjum mógł wywołać oscylacje platformy, a ztąd i wagi. Aby doświadczenie było zupełnem, potrzeba było, aby wskazówka wagi, ilekroć znalazła się w nowem położeniu, pozostała tak przez pewną chwilę, potrzebną do zmierzenia ciężaru przez położenie przeciwwagi. W tej nadziei odbyliśmy próbę. Medjum zostało posadzone na krześle, stojącym na platformie; ciężar w całości wyniósł 62 kilogramów. Po kilku oscylacjach nastąpiło znaczne zmniejszenie się ciśnienia, trwające kilka sekund, co pozwoliło panu Gerosa, stojącemu tuż przy wadze, zmierzyć ciężar w danej chwili, a który wynosił 52 kilogr., czyli wykazał zmniejszenie ciśnienia, równające się 10-ciu kilogr.

Jeżeli zyczylismy sobie wywołać zjawisko wprost przeciwne, powiększenie ciśnienia wynosiło również 10 kilogr.

Ale i w tem doświadczeniu zauważyliśmy, iż powodzenie jego zdawało się zależeć od zetknięcia się sukni medjum z posadzką, na której stała waga.

Spostrzegliśmy to na posiedzeniu 9-go października. Gdy medjum siedziało już na wadze, ten z nas, który miał kontrolować położenie nóg Eusapji, zauważył, iż dolne fałdy jej sukni wydymają się i zwięszają z platformy. Gdy przeszkodzono temu ruchowi (którego bezwarunkowo nogi Eusapji wykonać nie mogły), lewitacje nie nastąpiły; ale skoro tylko dozwoliliśmy, aby rąbek sukni dotknął posadzki, nastąpiły częste i wyraźne i odbiły się w pięknych falistościach na krążku aparatu, notującego zmiany wagi.

2) Ruchy mechaniczne przy pośrednim dotknięciu rąk medjum, dokonywanem w ten sposób, aby mechaniczne działanie tychże uczynić niemożliwem.

a) Ruch horyzontalny stołu z rękami medjum na stoliku, umieszczonym na trzech kulach lub czterech kółkach na powierzchni stołu.

Do tego doświadczenia zarówno trudnego, jak decydującego nogi stołu zaopatrzono w kółka. Na stole ustawiono trzy kule, mające średnicy 4 cm., a na nich dopiero stolicek długi na 42 centm., szeroki na 32. Medjum położyło ręce na środku stoliczka, mając rękawy zawinięte wyżej łokci; dwaj sąsiedzi postawili stopy swoje na jej stopach i przycisnęli kolana do jej kolan, przez co nogi ich z nogami medjum tworzyły dwa kąty, w których otworach stały dwie nogi stołu zupełnie odosobnione. W tych warunkach stół poruszał się kilkakrotnie naprzód i w tył, na prawo i na lewo, razem ze stolikiem, który pomimo, że umieszczony był na kulach, zdawał się tworzyć z nim jedną całość.

Do ponownego doświadczenia tego samego rodzaju kule, które zanim zjawisko nastąpiło, łatwo wślizgiwały się z pod stoliczka, zastąpiliśmy je czterema ruchomymi kółkami, przytwierdzonemi do czterech rogów stoliczka, co unieruchomiło go bardziej, nie utrudniało poruszeń stołu. Rezultat był taki sam.

b) Podniesienie się boczne stołu ze stolikiem na trzech kulach lub czterech kółkach pomiędzy stołem a rękami medjum.

Zjawisko to, obserwowane już na pierwszych doświadczeniach, powtórzyło się ze stolikiem na kół-

kach w tych samych warunkach. Stół podnosił się na dwóch nogach od strony medjum, wraz ze stolikiem na wysokość 10-iu do 15-tu centm. i opadał z nim bez najmniejszego poruszania się stoliczka.

Doświadczenie to dało *niezaprzeczony* dowód, że ruchy lateralne i wertykalne stołu mogły następować bez żadnego współdziałania rąk medjum. Przy doświadczeniu tem kontrola ograniczała się na rękach i nogach Eusapji, stół otaczało kilka osób; niepodobna więc było sprawdzić, czy suknia jej dotykała nogi stołu, co przy innych zjawiskach było koniecznym warunkiem powodzenia.

Aby usunąć wszelką w tym względzie wątpliwość, przygotowaliśmy rodzaj cylindra z tektury, który, otaczając medjum wraz z krzesłem od posadzki do wysokości 60-iu centm., sprzeciwiał się wszelkiemu zewnętrznemu dotknięciu. Ale Eusapja, zobaczywszy go, oświadczyła, że umieszczona w nim straci wszelką siłę—musieliśmy więc tego zaniechać.

3. Ruchy przedmiotów w odległości bez żadnego zetknięcia z osobami obecnymi.

a) Kilkakrotnie podczas posiedzeń zauważyliśmy nagle poruszenia różnych znajdujących się przedmiotów, i tak często krzesło, postawione w tym celu niedaleko stołu, pomiędzy medjum a jednym z jej sąsiadów, poruszało się i zbliżało nawet do stołu. Zdziwiający fakt zdarzył się podczas drugiego posiedzenia, zawsze w pełnem świetle; ciężki fotel (10 kilogr.), który stał w odległości metra od stołu na medjum, zbliżył się do pana Schiaparelli, który siedział tuż przy Eusapji; tenże wstał, aby go odnieść na poprzednie miejsce, ale zaledwie usiadł, fotel po raz drugi przybliżył się do niego.

b) Ruchy stołu bez dotknięcia.

Do tego doświadczenia opatrzone stół kółkami; nogi medjum znajdowały się pod najściślejszą kontrolą, a my wszyscy wraz z medjum utworzyliśmy łańcuch z rąk dokoła stołu. Jak tylko stół zaczął się poruszać, podnieśliśmy wszyscy ręce, nie przerywając łańcucha, a stół sam wykonywał dalsze poruszenia. Doświadczenie to powtarzaliśmy kilkakrotnie.

c) Samoistne poruszenie wagi wahadłowej.

do Maroka nowy projekt umowy polityczno-handlowej.

Zaniepokojona tem Hiszpanja, której ciągle jeszcze wydaje się, że ma wyłączne prawo do interwencji na dworze sultana afrykańskiego, wysłała krzyżowców „Kubę” z wojskami lądowymi na pokładzie do Tangeru, a w Kadyksie gromadzi sporą flotę. Jakby na zamówienie przyszło jej w pomoc nowe bezprawie władz marokańskich, które uwięziły świeżo oficera marynarki hiszpańskiej, pełniącego funkcje kapitana portowego w Alhucemas. Naturalnie, iż skutkiem reklamacyj oficera niezwłocznie na wolność wypuszczono, ale Hiszpanja, niedowierzająca Anglii, znalazła jeden więcej powód do „obrony interesów europejskich” w Maroku.

W przewidywaniu wypadków, jakie rozwinąć się mogą na ziemi Muleja Hassana, którego tron nie na żelaznych stoi nogach, Francja uzbraja w Tulonie a Włochy w Spezzii eskadry, które odpłynąć mają także na wody marokańskie.

Br. Z

Kolej transsyberyjska.

W nrze 2-im *Prac. wiestn.* z d. 15-go b. m. znajdujemy wyciąg z dziennika specjalnej komisji, która zajmowała się kwestją dalszej budowy kolei syberyjskiej. Z dziennika tego, podanego już w streszczeniu w depeszach *Aj. półn.*, przytaczamy poniżej niektóre jeszcze szczegóły, jako mogące mieć interes dla szerszego koła czytelników:

Budowa całej linii, jak wiadomo, została podzielona na trzy serje:

a) w pierwszej znajduje się budowa dystansu zachodnio-syberyjskiego od Czelabińska do rzeki Obi (1,328 wiorst) i środkowo-syberyjskiego dystansu od rz. Obi do Irkucka (1,754 w.), oraz ukończenie budującego się już dystansu Władywostok-Grafskaja, wreszcie budowa linii łączącej pomiędzy kolejami uralską górniczą i syberyjską na Ekaterynburg;

b) do drugiej serji zaliczono: budowę dystansów od Grafskaja do Chabarówki (347 w.) i od stacji Mysowskaja, początkowego punktu linii po tej stronie jeziora Bajkalskiego, do Srietieńska (1,009 w.) i

c) do trzeciej: budowę linii obwodowej nad jeziorem Bajkalskim (292 w.) i dystansu od Srietieńska do Chabarówki (około 2,000 w.).

Roboty pierwszej serji mają być ukończone przed 1900-ym rokiem, co zaś do robót drugiej i trzeciej serji odpowiednio terminy ustanowione będą w miarę specjalnego rozstrząśnienia kwestji wzmiankowanych robót.

P. minister finansów zwróci się obecnie do komitetu ministrów z propozycją zatwierdzenia kierunku kolei środkowo-syberyjskiej od st. Poczytanskaja do Irkucka i odnogi od jednej ze stacji Zlatoust-Czelabińska do Ekaterynburga, oraz kosztorysów na budowę dystansu od Omska do stacji Poczytanskaja oraz powyżej wzmiankowanych, poczem niezwłocznie przystąpią do robót na linii.

Na całość robót pierwszej serji (wraz z szynami i taborem ruchomym) przeznaczono sumę do 150 milj. rs., a mianowicie:

a) na budowę dystansów od Czelabińska do Irkucka (wraz z szynami i taborem ruchomym) 111 milj. rubli;

b) na budowę linii łączącej do Ekaterynburga z szynami lecz bez taboru ruchomego 7·7 milj. rubli;

c) na ukończenie budowy dystansu ussuryjskiego od Władywostoka do st. Grafskaja—8,061,051 rs.

d) na budowę mostów na rz. Irtyszu, Obi i Jenisieju ogółem 8·6 milj. rs., w razie zastąpienia mostów na Obi i Jenisieju tymczasowymi promami, na budowę mostu na rz. Irtyszu 2·4 milj. rs.

e) na prace pomocnicze, mające związek z budową kolei oraz ułatwiające rozwój kolonizacji i przemysłu—do 14 milj., jeżeli na budowę mostów będzie użyte 8·6 milj., lub do 20 milj., jeżeli zbudowany będzie tylko most na Irtyszu kosztem 2·4 milj. rs.

Kwestjami, związanymi z budową kolei transsyberyjskiej, zajmować się ma, jak wiadomo, oddzielny komitet, złożony z pp. ministrów: spraw wewnętrznych, dóbr państwa, finansów, komunikacyj i p. kontrolera państwa pod przewodnictwem osoby, która Najwyżej zamianowana będzie.

W ciągu 10-iu godzin.

Lokomotywy o najwymyślniejszej budowie opuszczają bez przerwy potężne warsztaty Europy i Stanów Zjednoczonych setkami jedna za drugą. Zdawałoby się na pierwszy rzut oka, iż stalowe te rumaki niełatwo ulegały powolnemu zniszczeniu; że raz wykute, latami są w stanie wystygwać się, co najwyżej drobnymi wymagając poprawek. Zdane to przypuszczenie: lokomotywa, odnawiana sztuka po sztuce, w całości nie na wiele się już przydaje: muskuli jej z żelaza i stali, jakby reumatyzmem tknięte, tracą sprężystość dawną i niejednego przykrego stają się przyczyną zawodu.

To też inżynierowie, ponaczeni doświadczeniem, zmuszeni przytem liczyć się z pojawiającymi się co chwila ulepszeniami, nie usiłują zgłębiać, jak w początkach powstawania kolei, oszczędzać lokomotyw. Zmuszają je do wydania z siebie bez wyczerpania całego zapasu siły, a gdy w najkrótszym czasie przebiegły pędem przepisane im

900,000 kilometrów, odrzucają je na bok, zastępując nowymi.

Oto przyczyna, dla której warsztaty taką ilość zmuszone są budować parowozów, a przytem starać się o pospiech gorączkowy niemal, zapotrzebowania spadają gradem, a wszystkie nagłe i niecierpiące zwłoki.

W podobnym położeniu rzeczy nie dziwnego, iż niejednemu fabrykantowi, czy dyrektorowi fabryki nasuwało się pytanie, jakim jest *minimum* czasu, potrzebnego do zbudowania lokomotywy w razie posiadania pod ręką gotowych do zbudowania jej koniecznych materiałów.

Odpowiedź na pytanie to łączy się oczywiście z pewnymi kosztami i trudnościami nielada, pokuszono się jednak o zdobycie jej. Postarał się mianowicie o rozwiązanie zagadki naczelny inżynier kompanji angielskiej „Great Eastern Railway” w Stradfordzie, J. Holden, no i w wymienionych warsztatach zbudowano lokomotywę w 10 godzin.

Chodziło o zwyciężenie „rekordu” firmy *London and North Western Railway*, która zbudowała parowóz o trzech osiach w ciągu 25½ godziny, a zwłaszcza majstersztyku firmy *Pensylwania Railroad*, która w warsztatach swoich w Altornie w Stanach Zjednoczonych postawiła na nogi lokomotywę z tendrem w d. 31-ym sierpnia 1888-go roku w przeciągu 16 godzin i 50 minut.

Program obejmował wykończenie zupełne i natychmiastowe oddanie do użytku lokomotywy, ważącej 36,000 kilogramów wraz z tendrem wagi 31,000 kilogramów. Razem 67,000 kilogramów metalu do obróbenia w ciągu godzin kilku.

O godzinie 9-ej minut 8 zrana podczas pięknej gładkiej pogody, pod naczelnem kierownictwem inżyniera Holdena, który przed rozpoczęciem robót przemówił do robotników i sowił obietnicę nagrodę, zabrano się do dzieła. Nad parowozem pracowało 85 ludzi, nad tendrem 52.

O godzinie 2-ej minut 37 wykończono aparaty parowozu i rozpoczęto składanie mechanizmu. O godz. 4-ej minut 37 ustawiono kocię, po półtorej godzinie zaś maszyna spoczywała na kołach. Uplynęła jeszcze godzina poświęcona zregulowaniu mechanizmu, poczem zabrano się do malowania parowozu. Dwie godziny bez pięciu minut później, to jest ściśle w 9 godzin 47 minut od chwili rozpoczęcia robót, świeżutka lokomotywa, po daniu świstawką sygnału, wytoczyła się lśniąca z warsztatu, rzucając na prawo i lewo kłębamii pary. Nie potrzebujemy dodawać, iż sunała za nią nowutki, nie oschły jeszcze z farby, o przepisany ciężarze tender.

Aby dowieść, iż pracowano nie na żarty, założono lokomotywę do pociągu węglowego o ciężarze 580,000 kilogramów i puszczono ją w ruch prawidłowy pomiędzy Peterboroughm a Londynem, z kądem powróciła do warsztatów po kilku tygodniach dopiero. (—)

Doświadczenie to odbyło się po raz pierwszy na posiedzeniu d. 21-go września.

Przekonawszy się o wpływie, jakie ciało medjum wywiera na fluktuacje wagi, siedząc na niej, ciekawem było sprawdzić, czy doświadczenie to może odbywać się z odległości. W tym celu ustawiono wagę za plecami medjum, siedzącego u stołu w ten sposób, że platforma oddalona była od krzesła Eusapji o 10 ctm. Przedewszystkiem wprowadzono platformę w zetknięcie z rąbkami sukni Eusapji: waga natychmiast zaczęła się poruszać; wówczas pan Broffecio, schylając się do ziemi, ręką spróbował owego kawałka sukni; przekonał się, że leżał zupełnie luzem i wrócił na swoje miejsce.

Gdy waga w dalszym ciągu chybotwała się dość silnie, pan Aksakow położył się na ziemi za Eusapją, zdjął rąbek sukni z platformy, owinał jej faldy dookoła krzesła i, wodząc ręką, przekonał się o zupełnie wolnej przestrzeni pomiędzy krzesłem a platformą. W czasie, gdy znajdował się w tem położeniu, waga nie przestawała się poruszać i uderzać o swój poprzeczny punkt oporu, cośmy wszyscy widzieli i słyszeli. Doświadczenie to powtórzyliśmy na posiedzeniu d. 26-go września w obecności prof. Richeta. Gdy po pewnej chwili waga zaczęła się widocznie i silnie poruszać, wydając wzmiankowane uderzenia, prof. Richet, siedzący obok medjum, powstał i przekonał się, wodząc ręką w powietrzu i po ziemi, że cała przestrzeń pomiędzy medjum a platformą była zupełnie pusta, że nie istniał tam żaden sztuczny środek połączenia.

4) *Stukanie i powtarzanie się dźwięków w stole.*

Stukania te następowały zawsze podczas posiedzeń dla oznaczenia *tak* lub *nie*; czasem bywały silne i wyraźne, i zdawały się pochodzić ze środka stołu; ale, jak wiadomo, umiejscowić dźwięk jest bardzo trudno, i nie mogliśmy przedsięwziąć w tym względzie żadnego doświadczenia, wyjąwszy, stukając sami w stół rytmicznie, które to stukania zdawały się powtarzać potem jakby w *środku stołu*, ale słabo.

II.

Zjawiska obserwowane w ciemności.

Zjawiska, obserwowane w zupełnej ciemności, pojawiały się wtedy, kiedy wszyscy siedzieliśmy doko-

ła stołu, tworząc łańcuch (przynajmniej przez pierwsze kilka minut). Dwaj sąsiedzi, jak zwykle, trzymali i kontrolowali ręce i stopy medjum. W tym stanie rzeczy nieodmiennie pojawiały się fakty najrozmaitsze i najszczególniejsze, które w pełnym świetle najpierw usiłowaliśmy wywołać! Ciemność widocznie sprzyja manifestowaniu się podobnych zjawisk, które dadzą się rozklasyfikować, jak następuje:

1) Stukania w stół z wierzchu, znacznie silniejsze, niż te, które wychodziły z pod stołu lub z wewnątrz stołu w pełnym świetle.

2) Stukania i szturchania w krzesła sąsiadów, czasami tak silne, że krzesło okręcało się wraz z siedzącą na niem osobą, lub unosiło się z nią w powietrze.

3) Przenoszenie się na stół rozmaitych przedmiotów, jak krzesel, ubiorów i innych rzeczy, czasami z odległości kilku metrów, ważących po kilka kilogramów.

4) Latanie w powietrzu różnych przedmiotów, między innymi instrumentów muzycznych, z których w trakcie tego wydobywały się dźwięki.

5) Przenoszenie się na stół osoby medjum wraz z krzesłem, na którym siedziała.

6) Ukazywanie się płomyków fosforycznych, nadzwyczaj krótko trwających (jedną część sekundy) i krząków świetlnych, mających po kilka milimetrów średnicy, które czasem podwajały się, były również nader krótko trwałe.

7) Odgłosy dwóch rąk uderzających w powietrzu jedna o drugą.

8) Ruchy powietrza, jakby powiew lekkiego wiatru, umiejscowionego na malej przestrzeni.

9) Dotknięcia tajemniczej ręki bądź części odzianych naszego ciała, bądź obnażonych (twarz i ręce), w którym to ostatnim razie doznawaliśmy takiego samego uczucia ciepła i dotyku, jak od ludzkiej ręki.

10) Ukazywanie się jednej lub dwóch rąk na karcie błyszczącej lub na słabo oświetlonym oknie.

11) Różne prace wykonywane przez też ręce, jakoteż zawiązywanie i rozwiązywanie węzłów, znaki ofówkiem (jak się zdaje), pozostawiane na zaczer-nionych arkuszach papieru.

12) Stykanie się rąk naszych z jakimś prądem tajemniczym, który niewątpliwie nie pochodził od medjum.

Ci, którzy nie dopuszczali z zasady możliwości podobnych zjawisk, starali się wytłumaczyć je, przypisując Eusapji dar widzenia w zupełnej ciemności (uznany za wprost nieprawdopodobny przez powagę prof. Richeta) i że ta zręcznie bardzo manewrując rękoma po ciemku, potrafiła zawsze uwalniać jedną rękę i nią wywoływać owe dotknięcia, stukania etc., gdy sąsiadom jej zdawało się, że trzymają ją za obie ręce, gdy w rzeczywistości trzymali ją za jedną, która nadzwyczaj szybko zmieniając pozycję i przechodząc z jednej dłoni do drugiej, mogła ich utrzymać w tem złudzeniu. Ci z pomiędzy nas, którzy mieli pod swoją kontrolą ręce Eusapji, zmuszeni są istotnie wyznać, iż ta nie zachowywała się w sposób ułatwiający ich zadanie, i że wskutek tego nie mogą zaręczyć z zupełną pewnością, czy nie było takich momentów, w którychby się nie wymykała niejako z pod ich dozoru. Ilekroć bowiem zjawisko jakie zbliżało się, medjum zaczynało rzucać się niespokojnie i starało się uwolnić swoje ręce, zwłaszcza prawą, jakby z pod bolesnego ucisku. Ażeby nie stracić kontroli, sąsiad jej był zmuszony naśladować wszystkie poruszenia usiłującej się wymknąć ręki i wówczas zdawało się, że na jaką krótką chwilę traciło się kontakt z ręką Eusapji i to głównie w takich momentach, kiedy właśnie kontrola ściśła była najpożądaną. Niezawsze również można było być pewnym, czy się trzyma w swojej dłoni prawą, czy lewą rękę medjum.

(D. c. n.)

Hajota.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Nov. wr.* zamieszcza następującą notatkę: Kwestja ulgowego i bezpłatnego przewożenia pasażerów kolejami, ma być w tych dniach ostatecznie rozstrzygnięta w sensie, możliwie największego ograniczenia biletów bezpłatnych i ulgowych, jako przynoszących straty skarbowi. Uznano za użyteczne pozwolić na obniżenie ceny biletów tylko w razie przejazdu osób w sprawach, mających znaczenie państwowe lub społeczne. Obniżka w każdym razie nie może przewyższać 50%, a nadto pasażer obowiązany będzie opłacać podatek skarbowy od całego biletu.

— *Grażdanin* donosi, iż pierwsze posiedzenie komisji, mającej się zająć reformą Banku państwa, odbędzie się w d. 22-im b. m.

— *Zbiór taryf* w n. 388 podaje następującą, zatwierdzoną przez władzę, listę założycieli Towarzystwa kolei podjazdowych, o którym pisaliśmy niedługo: inżynier komunikacji Bolesław Jąłowicki, inżynier komunikacji Walerjan Titow, inżynier wojskowy generał-major Amand Struwe, radca stanu Ludwik Perl, inżynier-technolog Stefan Kosuth, inżynier komunikacji Teodor Jenakjewi inżynier komunikacji Anatol Nikitin.

— Do numeru 388 „Zbioru taryf” dołączone zostały: a) taryfa od przewozu ryb (n. 5010) i taryfa od przewozu owiec od stacyj kolei żelaznych: władysławskiej, ekateryneńskiej, kozłowsko-woroneskiej, kursko-charkowsko-azowskiej, łozowsko-sewastopolskiej, fastowskiej, charkowsko-mikołajewskiej i południowo-zachodnich do Libawy (n. 5011).

— Z tegorocznego Kalendarza pożarnego, wydanego z okazji odbytej wystawy straży ogniowych w Petersburgu, dowiadujemy się, iż w Królestwie Polskim czynne są straże ochotnicze, miejskie i wojskowe w 29-iu miastach, a mianowicie: w Warszawie dwie: miejska, podzielona na 5 oddziałów, o sile 463 ludzi, 192 koni, 25 pomp ręcznych i 3 parowych, oraz oddzielna straż ogniowa wojskowa (zapewne w cytadeli, złożona z 15 ludzi, 8 koni i 1 pompy ręcznej; dalej kalendarz wymienia miasta: Wartę (o 97-iu członkach straży ochotniczej); Grójec (6 osób), Kalisz (210 osób, 8 koni, 6 pomp), Kutno (263 osób), Łódź (749 osób, 16 pomp ręcznych i 3 parowe), Łomża (194 osób), Lublin (straż miejska: 69 osób, 16 koni, 7 pomp), Mława (60 osób), Nowomińsk (112), Ostrołęka (115), Rawa (104), Sandomierz (48), Sokółka (200), Suwałki (176), Sieradz (135), Siedlce (straż miejska: 26 ludzi, 5 koni i 3 pompy), Chełm (straż miejska: 20 ludzi, 4 konie i 5 pomp), Częstochowa (102) i Szczuczyn (112). Ponieważ wiadomości do kalendarza zbierano były w drodze kwestjonariusza, dlatego zapewne pominięto Płock, Radom, Kielce, Piotrków, Zgierz, Łęczycę i inne miasta w Królestwie, posiadające straże ogniowe ochotnicze, których zarządy snąć nie odpowiedziały na pytania kwestjonariusza.

— Do departamentu handlu i rękodzieł wniesiono pomiędzy innymi prośby o udzielenie kilkoletnich przywilejów na wynalazki i udoskonalenia: na sposób regulacji rzek w celu żeglugi i umocnienia brzegów od podmycia; na sposób wyrabiania desek, blachy, sztab itp. ze stali lub żelaza, pokrytych z jednej strony albo częściowo miedzią lub innym miększym metalem; na udoskonalenia aparatów elektrycznych do celów leczniczych; na udoskonalony system aparatów telegraficznych; na parowy kocioł, nazwany idealnym; na udoskonalenia w maszynach parowych; na udoskonalenia w siławkach ogniowych i pompach z kotłem ssącym; na wyrób masy kamiennej asfaltowej; na sposób i przyrząd do ochładzania wody.

— Według informacji *Kijewlanina*, dowóz mięsa z gubernij południowo-zachodnich do Warszawy wzrasta się z każdym rokiem. Dotychczas, nieledwie wyłącznie, sprowadzano do Warszawy bydło żywe. Ale transport taki, obok dosyć wygórowanych taryf przewozowych, wpływał ujemnie na jakość mięsa z bydła, przewożonego w zamkniętych wagonach i nieregularnie karmionego. Mając to na względzie, koleje południowo-zachodnie już w r. 1889-ym zaprowadziły—tytułem próby—dwa wagony—łodownie, w których przewożono do Warszawy mięso mrożone. Próba wypadła nadspodziewanie pomyślnie: w ciągu lata 1889-go r. przewieziono kolejami południowo-zachodnimi więcej mięsa, aniżeli przez cały rok poprzedni. Za przewóz mięsa temi wagonami Towarzystwo kolejowe, pomimo niższej taryfy ($\frac{1}{18}$ kop. od puda i wiorsty), osiągnęło przez 5 miesięcy rs. 946 czystego dochodu. Dzisiaj—wobec ciągle wzmagającej się podaży mięsa bitego na wywóz—koleje południowo-zachodnie zaopatrzyły się już w 8 wagonów; nadto w Berdyczowie i Kiwercach wybudowano lodownie do przechowywania mię-

sa, w Polonem zaś i Równem także lodownie wkrótce mają stanąć. W tych warunkach—konkluduje *Kijewlanin*—wywóz żywego bydła z gubernij południowo-zachodnich do Warszawy, już dzisiaj słaby, niebawem prawdopodobnie zupełnie ustanie.

— Wobec kilkakrotnie powtarzających się napadów na kasy dochodu dziennego, wiezione w osobnych skrzyniach, przemocowanych do podłogi brankardów przy pociągach osobowych na kolei nadwileśkiej, zarząd tej kolei, w celu zabezpieczenia ich, postanowił zastosować następujące środki: zrobić zamki u drzwi wchodowych do oddziału z bagażami, dać nowe udoskonalonej konstrukcji klódki, zastosować przyrząd do drzwi wchodowych, nie dozwalający otworzenia ich bez wiedzy służby pociągowej, pomieszczonej w sąsiednim przedziale brankardu. Przyrząd powyższy, dość pomysłowy, stanowi sztanga, umocowana do drzwi i wzdłuż wagonu bieżąca, która w przedziale służbowym wchodzi w rodzaj zatrasku, bez którego otwarcia drzwi w żaden sposób nie będą mogły być otworzone. Oprócz tego służba żandarmiska stacyjna ma polecone bacznie pilnować, aby przed odejściem pociągu wszystkie zamki były w porządku i całości.

— Następujące osoby, samowolnie przebywające za granicą, wzywane są do powrotu pod skutkami, wynikającymi z §§ 326 i 327 kod. kar.: Wiktor-Ludwik Jankowski 38 l., Michał Olsztyński 34 l., Bronisław Kautner 29 l. i Karol-Jan Piekutowski 27 l.

— W przyszłą sobotę, o godz. 6-iej wieczorem, odbędzie się w gmachu warszawskiego Towarzystwa dobroczynności posiedzenie zarządu tej instytucji.

— W tych dniach dom, należący do d-ra Kosińskiego, przy ulicy Nowo-Zielnej położony, nabył p. Jezierski, obywatel ziemski.

— Z zapisu Jakuba Flatowa wakują dla podupadłych kupców lub wdów po nich i sierot następujące wsparcia: dwa po rs. 200, pięć po rs. 100 i jedno stypendjum w sumie rs. 80 i cztery po rs. 100. Podania wniosć można przed d. 1-ym lutego do rady miejskiej warszawskiej dobroczynności publicznej.

— Banki tutejsze podniosły stopę procentową od sum, w nich składanych, o $\frac{1}{2}$ ‰ w stosunku rocznym.

— Jutro, t. j. d. 19-go b. m., o godz. 7½ wieczorem w lokalu Towarzystwa przemysłu i handlu odbędzie się posiedzenie członków sekcji IV-iej przemysłu drobnego i rzemiosł, na którym po odczytaniu protokołu z poprzedniej sesji p. Emil Weidel mówić będzie „O zobowiązaniach i dowodach”. Pozostała część porządku dziennego zajmie dalszy ciąg obrad nad wnioskiem p. Kurczyńskiego w sprawie polepszenia doli czeladników oraz kwestja konkursów rzemieślniczych.

— Rada nadzorcza konserwatorium muzycznego na świeżo rozpoczęte półroczce przyznała wakujące stypendja czterem uczniom, wybranym z ogólnej liczby 27-iu kandydatów.

— J. E. ks. biskup Sotkiewicz w dniu wczorajszym wyjechał do Sandomierza.

= Z teatru.

* Na wczorajszym, drugim występie Kazimierzy Hellerówny w „Mignon” sala teatru Wielkiego szczególnie wypełniona była publicznością.

Artystkę przyjmowano owacyjnie.

* Dzisiaj w teatrze Wielkim „Żołnierze Ludwika XIII-go”, w Rozmaitościach „Nauczycielka”, a w Małym „Doktor Żożo”.

* Jutro odśpiewaną będzie w teatrze Wielkim „Carmen” Bizeta.

Tytułową partję wykona panna Hellerówna, Don Josego zaś przedstawi p. Nouvelli.

* Teatr Rozmaitości daje jutro komedję Przybylskiego „Wejście w świat”.

* „Podróż na Wschód” Blumenthala i Kadelburga ukaże się jutro po raz czwarty na deskach teatru Małego.

* Na repertuar teatru Wielkiego wprowadzona będzie niebawem nowa opera Pucciniego „Willy”.

* Przepysznie bawiono się wczoraj w teatrze Małym na „Podróż na Wschód”.

Wyborna ta krotchwila, pełna dowcipu, humoru i niezwykle zabawnych sytuacji, zmuszała widzów do niestających wybuchów śmiechu.

Artystów oklaskiwano gorąco i przywoływano liczne razy.

* Na poranek wokalnie-dramatyczny A. Michałowski, który się odbędzie w nadchodzącą niedzielę, o godz. 1-iej z południa, w sali reursy obywatelskiej, na dochód pianistki Zofji Siegenfeld, pozostała już tylko szczupła liczba biletów, które nabyć jeszcze można albo w mieszkaniu pań: Aleksandrowej Michałowskiej (Złota 41), Jadwigi Czakówny (Niecała 1), Aleksandry Ludowej (Królewska 5), albo w księgarni Gebethnera i Wolffa.

* Odpowiedni rozdział ról w sztuce Alfonsa Dau-

det'a „Safo” i komedji Stanisława Graybnera „Fredzio”, próbowanych obecnie przez artystów dramatu i komedji, umożliwi jednoczesne ich wystawienie. „Safo” graną będzie w teatrze Wielkim, „Fredzie” na scenie teatru Rozmaitości.

* Długoletni pracownik baletu warszawskiego, Tomasz Rycerski, onegdaj zakończył życie.

Zmarły należał do składu baletu od d. 1-go stycznia 1840-go roku.

* Znany fortepianista, p. Domaniewski, w pierwszych dniach przyszłego miesiąca wystąpi w Warszawie z własnym koncertem.

* Zamieszkały w Moskwie fortepianista i pedagog, p. Henryk Bobiński, wystąpi na koncercie Towarzystwa muzycznego w d. 1-ym lutego r. b.

* Panna Fuller przybyła już do Warszawy; portret artystki oglądać można na wystawie teatralnej w wejściu do gmachu teatru Wielkiego.

Jakiego rodzaju są jej produkcje?—odpowiedź znajdzie czytelnik w feljetonie Zapołskiej.

* Dowiadujemy się, iż znany tenor Jerzyna ciężko zapadł na zdrowiu.

* Wczorajszego wieczora na przedstawieniach znajdowało się osób w teatrach: Wielkim 1,010, Rozmaitości 437 i Małym 222; na koncercie w sali reursy obywatelskiej było osób 550.

= Na wdowy.

(*St. Ciech.*) Niezwykła zabiegliwość w zajęciu się koncertem na dochód wdów i sierot po zmarłych pracownikach, należących do Stowarzyszenia subiektów handlowych wyznania mojżeszowego, oraz godna wyróżnienia uczynność ze strony przedstawicieli artyzmu, złożyły się na program nieledwie przerażający swą obfitością, na szczęście wykonany wobec sali zapelnionej po brzegi.

Najwięcej zaciekawiającą częścią programu stanowiło niewątpliwie ukazanie się na estradzie Arturka Argiewicza.

Niezwykłe utalentowany skrzypek ten wykonał wybornie koncert (nr. 7) Beriota, potwierdzając to pierwotne wrażenie, któreśmy wynieśli z pierwszego występu w Towarzystwie muzycznym.

W dziecku tem z niepospolitą siłą łączy się dziwna werwa i samoistność, które w połączeniu z techniką, opracowaną porządnie i rozwiniętą już w sposób zadziwiający, pozwalają się spodziewać jaknajświetniejszej kariery artystycznej.

Życzymy tego Arturkowi jaknajszczerzej.

Śpiew znalazł aż trzech przedstawicieli.

Miłą niespodzianką stanowiło ukazanie się panny Józefiny Kurtzówny, która po latach kilku artystycznej wędrówki przedstawiła dodatnio swój dźwięczny, świeży głos sopranowy w utworach Meyerbeera, Delibes'a i Marchetti'ego.

Pani Vincenti z zasłużonym powodzeniem wykonała parę pieśni Meyer-Hellmonda i Gastaldona.

Głos to wyróżniający się niepospolitem bogactwem dźwięku.

Prawdziwym artyzmem wyróżniał się p. Józef Birnbaum, którego tenor znalazł poważne i świetnie wypełnione zadanie w „Adelaidzie” Beethovena oraz kilku pieśniach Moniuszki i Rubinsteina.

Popisów instrumentalnych dopełniała artystyczna gra pani Heleny Hochedlingerowej, która wykonała nokturn (Cis minor) Chopina, oraz szereg utworów Liszta i Moszkowskiego, ujawniając niezwykle rozwój techniki.

Nowością było ukazanie się na estradzie p. Juliana Birnbauma, którego gra na wiolonczeli, może rywalizować ze śpiewem utalentowanego jego brata.

Ton okrągły, silny, technika wysoko posunięta, oraz smak w traktowaniu wykonywanych utworów, mianowicie w niezwykle trudnej fantazji Servais'go „Le Désir”, przedstawiły p. Birnbauma w sposób arcydodatni.

Deklamacja, pełna młodzieńczego zapału i wdzięku panny Dory Perlówny, dopełniała programu obfito i urozmaiconego, którym możnaby śmiało obdzielić dwa koncerty.

Wartoby i pod tym względem zachowywać odpowiednią miarę, zwłaszcza w koncertach wieczornych.

= Dochód z koncertu.

Dochód z wczorajszego koncertu na rzecz wdów i sierot, pozostałych po zmarłych członkach Stowarzyszenia subiektów handlowych wyznania mojżeszowego, wyniósł 1,332 rs.

Suma powyższa w połowie będzie użyta na pomoc doraźną, w połowie zaś zostanie wcieloną do kapitału żelaznego wsparć.

Zarząd stowarzyszenia zwrócił się też z prośbą do dyrekcji teatralnej o umorzenie poboru pięcioprocentowego na rzecz teatrów.

= Na wykończenie kościoła.

Do wykończenia kościoła powązkowskiego, jak również na pokrycie należności za wykonane już roboty brakuje jeszcze znacznego funduszu.

Dla zaradzenia temu do ór ementarza powązkow-

skiego z komitetem budowy czynią starania o uzyskanie pożyczki w sumie 20,000 do 25,000 rs.

Pożyczka spleciona ma być w wpływów za sprzedażne katakumby, mieszczące się pod powiększoną częścią kościoła, na co uzyskano zezwolenie ministerjum.

= Zapotrzebowanie rysunków.

Redakcja zakładanego w Chicago dziennika *the Daily Exposition Graphic* nadesłała do kilku tutejszych malarzy cyrkularz z prośbą o rysunki, obejmujące typy ludności, tudzież celniejsze widoki.

Rysunki mają być zamieszczone przy opisach okazyj wystawowych danego kraju.

Ilustracje są żądane najpóźniej do d. 30 go kwietnia r. b.

= Pogadanki.

Na wczorajszej pogadance p. Jankowski wyjaśnił w dalszym ciągu sposób cięcia drzewek owocowych na korony w czwartym roku po uszlachetnieniu lub w następnych.

W konkluzji mówca rozbił zalety i wady drzew wysoko i niskopięnych, za najkorzystniejsze dla sadów handlowych uważając drzewa o koronie na pniu dwulokciowym.

Drzewa wysokopienne od 4 do 5 łokci sadzić należy przy drogach i pastwiskach.

Objaśnieniem rozmnażania krzewów owocowych za pomocą sadzonek i odkładów p. Jankowski zakończył pierwszą serję pogadanki na temat „nawozy i szkółka”.

W następny piątek rozpocznie serję drugą o sadzie owocowym.

P. Józef Kaczyński mówił nader szczegółowo o hodowli szparagów w gruncie oraz w skrzyniach pod szkłem, zaznaczając, że grunt w tym celu powinien być głęboko zregulowany, oraz zasilony nawozem.

= Węgiel „staniał”.

Od dnia wczorajszego składnicy węgla w sprzedaży detalicznej zniżyli cenę do 19 kop. na pudzie.

Niektórzy handlujący węglem w dzielnicy staromiejskiej posunęli ustępstwo do 18 kop.

Nazwaliśmy to „znizieniem”, bo tak się wyrażają pp. składnicy, którzy mieli odwagę przed kilkoma dniami bez żadnego widocznego i zromiałego powodu podwyższyć cenę węgla z 95 kop. za korzec na 1 rs. 20 kop.

Znizenie będzie wówczas dopiero istotnem, gdy skutki tego wybryku jaknajprędzej będą zgładzone i gdy cena węgla i tak bardzo wygórowana, powróci do 95 kop. za korzec.

= Ze sportu.

Z powodu ukończenia roku 1892-go według starego stylu, *Now. wr.* zamieszcza szereg przeglądów z ubiegłego roku.

Z rubryki „sportu” dowiadujemy się, iż w zeszłorocznym sezonie wyścigów w Carskim siole i Petersburgu, najszcześniejszą była stajnia p. L. Grabowskiego, która zdobyła 29,899 rs. 20 kop.

Następna najwyższa suma przypadła w udziale p. G. I. Kristi—6,966 rs.

Z poszczególnych koni najwyższą nagrodę (10,230 rs. 30 kop.) zdobył „Jerema Wiśniowiecki”, następnie „Regina” (6,432 rs.), „Lady Henry” (4,480 rs.) i „Kiemlicz” (4,093 rs.).

Ogólna suma rozegranych nagród wynosiła 181,044 rs., opłata za wejście w ciągu 24-ch dni wyścigowych przyniosła 50,000 rs., totalizator zaś miał zysku 200,000 rubli.

= Środki zaradcze.

Śledztwo, wyprowadzone wskutek ostatniej, przed kilku tygodniami zaszłej kradzieży kasetek z pieniędzmi z brankardu w pociągu kolei nadwiślańskiej nr. 1, pomiędzy innymi wykryło, że kłódki przy brankardach nie są dostatecznie strzeżone i oglądane na każdej stacji przez pakmajstra i w ogóle służbę konduktorską.

Wprawdzie na każdej stacji pakmajster brankard otwiera, a zwłaszcza w pociągu, którym stacje wysyłają kasetki do kasy głównej, lecz najczęściej nie zwraca uwagi na kłódkę i zamek z przeciwnej strony wagonu.

Jeżeli więc dworce na kilku z rzędu stacjach stoją po jednej i tej samej stronie linii, kłódki z przeciwnej strony brankardu na takiejże przestrzeni nie są opatrywane, co naturalnie znacznie kradzież ułatwiać może.

Nie ulega żadnej kwestji, że opieszałość taka wynika wskutek niedbalstwa służby konduktorskiej, lekceważenie jednak obowiązków służbowych zbyt się zakorzeniło, aby je można było usunąć natychmiast zwykłymi środkami.

Wobec więc dotkliwych strat, jakie kolej wskutek niedbalstwa służby ponosi i w celu zabezpieczenia brankardów od kradzieży, zarząd kolei nadwiślańskiej wyjednał rozporządzenie władzy, aby na każdej stacji żandarmi oglądali kłódki i zamki od drzwi brankardów i rezultat oglądzin wraz

z uwagami zaznaczali w umyślnie w tym celu zaprowadzonych ksiązkach.

W celu zastrzeżenia ludziom złej woli dostania się do brankardu podczas biegu pociągu, z polecenia zarządu boczne stopnie przy brankardach mają być podejmowane.

= Z ulicy.

W dniu wczorajszym na ul. Zielnej koń, zaprzężony do sanki nr. 1162, wskutek przestachu, którego przyczyną było oberwanie się orczyka, poniósł i w szalonym pędzie wywrócił sanki.

Znajdujący się w nich pasażer zdążył w samą porę wyskoczyć, woźnica zaś poniósł lekkie obrażenia.

Sposzzonego konia zatrzymał strażnik policyjny.

= Zagadkowy zgon.

Wczorajszego wieczora kelner restauracji Bellevue, Jan Jarczyk, liczący 30 lat wieku, zamieszkały w domu pod nr. 22 im przy ul. Nowy Świat, zapalił w gazowym żelaznym piecyku i celem odpoczynku położył się na kanapę.

Po niejakiem czasie znaleziono Jarczyka martwego, gaz zaś w piecyku zgaszony.

+ Odwołane w r. z., z powodu cholery i jarmarku w Jędrzejowie, Wodzisławie, Małogoszczy, Sobkowie, Oksie, Szczekocinach, Miechowie, Proszowicach, Brzesku N., Słomnikach, Książu Wielkim, Pinczowie, Działoszycach, Koszycach, Skalbierzu, Wiślicy, Opatowie, Olkusz, Wolbromiu, Żarnówcu, Sławkowie, Skale i Pilicy zostały znów dozwoleń, a równocześnie zniesiono wszelkie wydane co do nich ograniczenia i środki ostrożności.

+ Nowe stacje.

W Gliniojcku, staraniem właściciela tamtejszej cukrowni, p. N. Mayznera, otwarta będzie wkrótce stacja pocztowa.

Równocześnie zamknięta zostanie istniejąca dotąd stacja taka w Strzegowie.

Od tej chwili przez Gliniojck kursować będą karetki pocztowe pomiędzy Plockiem a Ciechanowem.

Wkrótce też ma być zbudowana nowa linja telegraficzna pomiędzy Ciechanowem a Serpcem, która znów pojdzie na Gliniojedzk.

Mieszkańcy tego miasteczka oczekują znacznego ożywienia ruchu handlowego po otwarciu stacji pocztowej i telegraficznej.

+ Echa łódzkie.

Korespondent nasz pod d. 18-ym b. m. pisze: „Od pani Augustowej Olszewskiej, sekretarki komitetu ochrony przy ulicy Północnej, otrzymujemy sprawozdanie z balu, urządzonego dnia 7-go b. m. na korzyść tejże ochrony.

Zabawa przyniosła dochodu *brutto* rs. 714, a mianowicie: ze sprzedaży 230-tu biletów wejścia osiągnięto rs. 460, z nadatków rs. 254.

Wydatkowano na wynajęcie sali i urządzenie zabawy ogółem rs. 156.

Czysty zatem zysk wynosi rs. 558.

Prezydent m. Łodzi ogłasza, ażeby młodzi ludzie, urodzeni w r. 1872-im, a stali mieszkańcy tutejsi, niezwłocznie zgłosili się do magistratu łódzkiego, celem sprawdzenia i zadeklarowania ulg, z jakich korzystać mają przy poborze wojskowym w r. b.

Popisowi ci winni posiadać przy sobie książeczki legitymacyjne oraz świadectwa właścicieli domów na dowód, że zapisani są do ksiąg stałej ludności Łodzi.

Dziś teatr łódzki urządza przedstawienie w Zgierz, na którym będzie odegrana „Influenza prowincjonalna”.

Wczorajszy benefis p. Marcellego Trapszy zapełnił widownię teatru „Victoria” po brzegi.

Benefisant otrzymał od kolegów upominek w postaci ozdobnego zegara.”

NOTATNIK TERMINOWY.

— Jutro, w sali posiedzeń magistratu odbędzie się kwartalna sesja urzędu starszych zgromadzenia ślusarzy, puszkarzy i ostrogarzy.

— Jutro, w mieszkaniu starszego, p. Bystrzanowskiego, na Krak.-Przedm. odbędzie się półroczna sesja urzędu starszych zgromadzenia szklarzy.

— D. 21-go stycznia odbędzie się w sali resursy obywatelskiej wieczór tańcujący dla członków Towarzystwa resursy, ich rodzin i wprowadzonych gości.

— D. 21-go stycznia, o godz. 6-jej wieczorem, w lokalu tutejszego oddziału Towarzystwa przemysłu i handlu (w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa) odbędzie się posiedzenie członków sekcji szóstej przemysłu cukrowniczego.

— D. 21-go stycznia, w magistracie tutejszym, odbędzie się posiedzenie komitetu do przyznania wsparć 80-tu ociepniałym z zapisu s. p. Janusza Rostworowskiego. Rozdanie wsparć nastąpi d. 28-go b. m.

— D. 22-go stycznia, w sali resursy obywatelskiej, odbędzie się wielki koncert na rzecz tutejszego Towarzystwa dobroczynności.

— Doroczne zebranie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa urzędowania i utrzymywania łaźni publicznych i pralni w Warszawie odbędzie się d. 22-go stycznia, o godz. 12-jej w południe, w gmachu zakładu na Nowym Świecie. W razie niedojścia do skutku tego zebrania, odroczone ono zostanie do d. 5-go lutego.

— Zgromadzenie ogólne akcjonariuszów Kasy pomocy adwokatów przysięgłych w Warszawie odbędzie się d. 22-go stycznia, o godz. 11-jej przed południem, w gmachu Izby sądowej warszawskiej.

— D. 22-go stycznia, w suwalsko-łomżyńskim zarządzie dóbr państwa w Suwałkach, odbędzie się licytacja ponowna na dziesięcioletnią dzierżawę folwarku rządowego Dębowa, w powiecie suwalskim, rozległości 294 morgów 96 pretów, od rs. 883 rocznej dzierżawy.

RUCH SŁUŻBOWY.

W M 1-ym *Praw. wieśn.* znajdujemy następujące nominacje i odznaczenia:

W ministerjum oświaty:

Order św. Stanisława klasy 3-jej otrzymali: nauczyciele gimnazjów: kieleckiego Jan Georgjewski i Teodor Ewar, lekarz 2-go progimnazjum warszawskiego Dymitr Pokrowski, nauczyciel 3-go gimnazjum warszawskiego Wiktor Chodyrew, kaliskiego Wasili Żydro, prowadzący korespondencję w warszawskiej szkole rysunkowej Władysław Chrzanowski, profesor zwyczajny uniwersytetu warszawskiego Wiktor Chodyrew, kaliskiego Wasili Żydro, prowadzący korespondencję w warszawskiej szkole rysunkowej Władysław Chrzanowski, profesor zwyczajny uniwersytetu warszawskiego Wasili Aleksandrenko, nauczyciele gimnazjów: 3-go warszawskiego Piotr Benedyktow, siedleckiego Manulewicz-Mejdan-Ugla, 5-go warszawskiego Jan Roździeński, siedleckiego żeńskiego Sergiusz Tkaczewski, profesor zwyczajny uniwersytetu warszawskiego Wasili Anisimow i profesor nadzwyczajny Grzegorz Ulanow, nauczyciele gimnazjów: 1-go warszawskiego Wasili Sulina, piotrkowskiego Wasili Zajcew, chełmskiego Wasili Szymanowski, plockiego Sergiusz Elmanowicz, 3-go żeńskiego warszawskiego Konstanty Timaszow, piotrkowskiego żeńskiego Aleksander Jeleniewski, łódzkiego żeńskiego Jakub Gunt, suwalskiego żeńskiego Mikołaj Kizewetter, plockiego żeńskiego Tymoteusz Cissar i Mikołaj Wykowski, łomżyńskiego żeńskiego Michał Curewski, nauczyciel warszawskiej szkoły rysunkowej Jan Kausik.

W ministerjum finansów:

Order św. Włodzimierza klasy 4-jej otrzymał członek komitetu dyskontowego warszawskiego kantoru Banku państwa kupiec 1-jej gildji Stanisław Brun.

Order św. Anny klasy 3-jej otrzymali: członek komisji podatkowej gubernjalnej warszawskiej kupiec 2-jej gildji Mieczysław Rudnicki i członek komitetu dyskontowego warszawskiego kantoru Banku państwa kupiec 1-jej gildji Bronisław Werner.

Order św. Stanisława klasy 3-jej otrzymali: członkowie komitetów dyskontowych oddziałów Banku państwa: lubelskiego kupiec 2-jej gildji Tytus Mieczysław Wolski i częstochowskiego Bronisław Szwajcer; członek komitetu podatkowego warszawskiego miejskiego Witold Stanisław Peresiew-Sołtan.

W ministerjum sprawiedliwości:

Mianowani sędziami gminnymi: kandydat do posad sądowych Chropicki w 1-ym okręgu powiatu warszawskiego, Franciszek Brzeski w 1-ym okręgu powiatu kutnowskiego, młodszy kand. do pos. sąd. Dutkowski w 1-ym okr. powiatu łódzkiego i Ignacy Syski w 1-ym okręgu powiatu niezawskiego.

Zatwierdzeni z wyborów sędziowie gminni: Artur Halpert—1-go okręgu pow. blońskiego, Jan Zaleski—3-go okręgu pow. niezawskiego, Józef Krzywiczewski—1-go okręgu pow. włocławskiego, Fryderyk Krygier—2-go okręgu pow. gostyńskiego, Mikołaj Morawski—3-go okręgu i Feliks Baraniecki—5-go okręgu powiatu grójeckiego, Gustaw Wojewódzki—1-go okręgu pow. nowomińskiego, Teodor Górski—4-go okręgu pow. niezawskiego, Jan Jaroszewski—3-go okr. pow. radzyńskiego, Leonard Garbolewski—3-go okręgu pow. sochaczewskiego i Władysław Kozłowski—1-go okręgu pow. skierniewickiego.

KARNAWAŁ.

Notatnik karnawałowy podaje:
d. 20 go b. m. maskarada na lodzie u cyklistów;
d. 21-go b. m. bal w resursie kolonjiszwajcarskiej;
d. 26-go b. m. bal w ratuszu na korzyść zakładu gospodarczego hr. Cecylji Plater;
d. 1-go lutego bal *bialy* w ratuszu na szpital dziecięcy;

d. 6-go lutego bal w ratuszu na Przytulisko;
d. 9-go lutego bal w ratuszu na Towarzystwo opieki nad abogiem matkami.

Lista to jeszcze nie wyczerpująca programu; po za „balami” zapowiadają cały szereg rautów i bali prywatnych po resursach, jak np. raut d. 25-go b. m. i bal prywatny d. 26-go b. m.; obie zabawy w resursie kupieckiej.

Otrzymujemy listę gospodyń i gospodarzy balu d. 26-go b. m. na korzyść zakładu w Chyliczkach hr. Plater.

Oto lista pań:

Panie: hr. Pelagja Branicka, hr. Julja Branicka, hr. Anna Branicka, Emilia Blochowa, Fragetowa, Konstancja Górska, Godlewska, Gutowska, Helena Gnoińska, Grodzińska, bar. Zofja Hartinghowa, Konstancja Karnicka, Kiślańska, Stanisławowa Karska, hr. Gustawowa Łubieńska, księżna Mirska, hr. Mikorska, Małachowska, hr. Mielżyńska, hr. Ludwika Ostrowska, hr. Juljuszowa Ostrowska, hr. Elżbieta Przedziecka, hr. Eugenja Potocka, hr. Marja z Sapiehow Potocka, hr. Franciszkowa Pułowska, hr. Raczyńska, hr. Rzysszczewska, Eugenjuszowa Sianożęcka, Aniela Karszo Siedlewska, Temlerowa, hr. Józefowa Tyszkiewiczowa, hr. Aleksandrowa Tyszkiewiczowa, hr. Marja Colonna-Walewska, ks. Marja Woroniecka, Wrotnowska, hr. Władysławowa Wielopolska, hr. Zygmuntowa Wielopolska, bar. Józefowa Weissenhoffowa, Ignacja Zembrzaska, bar. Zachertowa, hr. Aniela Zamojska, hr. Zdzisławowa Zamojska, hr. Zofja Plater-Zyberkowa.

Lista panów gospodarzy balu:

Hr. St. Aleksandrowicz, hr. Edw. Chrapowicki, Zdz. Godlewski, St. Godlewski, Gutowski, Grodziński, Gnoiński, hr. Karol Jeziernski, hr. Józef Jeziernski, Wład. Kiślański, Michał Karnicki, Rom. Karnicki, szambelan Cyprjan Lachnicki, ks. Stefan Lubomirski, ks. Mirski, Małachowski, hr. Juljusz Ostrowski, hr. Aleks. Ostrowski, hr. Fran. Pusłowski, hr. Konst. Przedziecki, hr. August Potocki, hr. Rodryg Potocki, hr. Jakub Potocki, hr. Edward Raczyński, hr. Zyg. Ryszczewski, Radwan, Karszo-Siedlewski, T. Siemiątkowski, hr. W. Walewski, M. Wielogłowski, hr. Wład. Wielopolski, hr. Zyg. Wielopolski, hr. Konrad Wielopolski, bar. Józef Weissenhoff, bar. Włodz. Weissenhoff, ks. Miecz. Woroniecki, Michał Karski, Włodz. Karski, bar. Taube, hr. Aleks. Tyszkiewicz, hr. Józef Tyszkiewicz, hr. Feliks Tyszkiewicz, hr. Edward Żółtowski, hr. Stan. Zyberk-Plater, hr. Tad. Zyberk-Plater.

O balu „białym” dochodzą nas interesujące wieści.

Sala ratuszowa przybrana będzie festonami zielonymi, dostarczonemi przez administrację Wilanowa.

Dekoracją sal kieruje artysta-malarz Stanisław Lenc.

Z uwagi na mrozy, a więc szybkie wędnięcie kwiatów, zwłaszcza w butonierkach — pod futrem schowanych, gospodarze balu przygotowują całe stopy bukietów dla panów, które po cenach stałych sprzedawane będą u wejścia.

Restaurację urządził p. Sochacki.

Z ŚWIATA

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 16-ym b. m.: Ministerjum skarbu postanowiło, aby sprzedaż licznych kompleksów gruntów, w obrębie wału fortyfikacyjnego Krakowa położonych, a do zarządu wojskowego należących, nastąpiła w drodze publicznej licytacji *in plus*, w krótkim, bo zaledwie na kilka tygodni oznaczonym terminie. O nabyciu tych obszarów ryczałtem starał się zarząd miasta i nie ulega wątpliwości, iż dla gminy sprawa ta miała pierwszorzędne znaczenie pod względem dalszego rozwoju: przedłużania lub tworzenia ulic nowych, budowy gmachów, niezbędnie potrzebnych na użytek publiczny i t. d. Zrozumieć łatwo, iż gmina, jako właścicielka tych obszarów gruntów, mogłaby drogą sprzedaży, zamiany i t. d. podnosić znacznie ich wartość, a tym sposobem przyczynić się do poprawienia opłakanego istotnie finansowego położenia miasta. Decyzja ministerjalna, oddająca wszelkie place osobom prywatnym, „więcej płacącym”, rozwiała wszelkie iluzje co do życzliwości władz centralnych dla miasta. A ponieważ widomą głową reprezentacji, t. j. zarządu miejskiego, jest prezydent, dr. Słachetkowski, więc we wszelkich kołach opodatkowanych obywateli wyborców omawiana jest kwestja nielaski, okazanej przez decydującą sferę miasta i, co za tem idzie, kwestja stanowiska tegoż prezydenta wobec władz wyższych. Dr. Słachetkowski, zdaniem najbliższych mu osób, rezygnować nie zamierza, wszakże ustąpienie jego z prezydentury jest tylko kwestja czasu, w r. b. bowiem odbędą się nowe wybory członków rady miejskiej, które niezawodnie spowodują i zmianę prezydym. — Komitet opieki nad „głodnymi dziećmi”, uczęszczającymi do szkół, postanowił urządzić bal w d. 1-ym lutego, celem powiększenia funduszu. — Dziś wieczorem odbędzie się koncert Zygmunta Stojowskiego, który interesuje cały świat muzyczny miasta. — W teatrze występowała jako debiutantka panna Wachtel, krakowianka, życzliwie przyjęta przez krytykę. — Pierwsza spółka szewców zawiązana została z udziałami po 50 zlr.

× Rodzina karłów. W klinice kobiecej w Zurichu ujrzało temi dniami światło dzienne dziecię pici żeńskiej, które po urodzeniu ważyło 2 kilogramy, a mierzyło 40 centymetrów. Cieszy się ono najlepszym zdrowiem, o czem przekonywa donośnym a niezbyt dla otoczenia sympatycznym krzykiem. Matka jego, urodzona w Plethe na Pomorzu r. 1868-go, córka była głośnego karła „Admirała Piccolominiego”, a przyszła na świat także jako karlica, ważyła w chwili urodzenia 1½ kilograma, obecnie zaś w 25-ym roku życia mierzy 80 centymetrów. Żona „Admirała Piccolominiego” zbudowana była normalnie, wydała na świat siedmioro dzieci, a między niemi dwoje karłów. Wypadek narodzin w klinice zurichskiej wielki dla świata lekarskiego przedstawia interes, nigdy bowiem do tej pory nie zdarzyło się, aby karlica powiła dziecię żywe, co i tym razem jedynie operacji zawdzięczać należy. Dodac tu należy, iż ojciec nowo narodzonej karliczki posiada 1'72 metra wzrostu.

× Morderstwo i samobójstwo. Zeszłego tygodnia zbiegł z posterunku w Medyce żandarm Jan Waseraba, a przybywszy do Przemyśla, gdzie miał kochankę Marję Pawluczką, udał się z nią do hotelu pod Dębem i spędzał tam wesoło czas na biesiadzie. Dowódzca patrolu, wystanego w celu wyszukania Waseraby, dowiedziawszy się, że znajduje się on w hotelu pod Dębem i że ma z sobą karabin, postawił wartę pod drzwiami i pod oknem pokoju przez niego zajmowanego i udał się po dalsze rozkazy do naczelnika żandarmerji. Ruch na

korystarzu i na ganku nie uszedł bacności Waseraby. Przedewszystkiem zatarasował on drzwi łóżkiem, umywalnią i stolikiem, a następnie, słysząc kroki warty pod drzwiami, nabił karabin. Gdy padły cztery strzały, wyłamał drzwi. Na łóżku leżała Pawluczka, na podłodze pod piecem Waseraba. Przywołany lekarz miejski sprawdził śmierć obojga. Waseraba wypalił sobie w głowę, przyłożywszy lufę karabinu pod brodę. Kula wyszła czołem, wyrwijąc kawał kości i szmat mózgu.

× Największy parowiec. Amerykański budowniczy okrętów, James Graham, wygotował model olbrzymiego parowca, mającego przewozić pasażerów przez Atlantyck. Długość tego pływającego olbrzyma wynosi 440 metrów, szerokość 44 metry. Parowiec wprowadzany będzie w ruch siedmioma śrubami, z których każda ma 16—17-tu metrów średnicy. Śruby te obracane będą przez maszyny o sile 50,000 koni. Okręt może pomieścić 4000 pasażerów. Według obliczeń Grahama, koszty budowy wyniosą 7½ milionów dolarów. Będzie to więc największy parowiec w świecie.

BANKI MYDLANE.

Wymagające prawo.

Mecenas przegrał sprawę kryminalną, z kwaśną więc miną obwieszcza porażkę żonie oskarżonego.

— Ależ, panie adwokacie! — woła kobieta przerażona — toć mąż mój był w czasie przestępstwa pijany.

— Tak, ale nie był tak mocno pijany, jak prawo tego wymaga.

Siła przyzwyczajenia.

Iks powraca do domu późno, jak zwykle.

Ku wielkiemu swojemu zdumieniu spostrzeżga, iż małżonka jego odznacza się dziś stoickim spokojem.

Iks czeka, czeka, wreszcie rzecze:

— Moja duszko!

— Co takiego?

— Czy nie mogłabyś trochę... trochę... porządzić...

— ?!

— Bo... bo... Bez tego w żaden sposób nie mogę... zasnąć.

LES FULLER.

(La danse serpentine).

(Korespondencja własna Kurjera Warszaw.)

Paryż, d. 10-go stycznia.

Zapada nagle wielka, nieprzejrzana noc... Wszystko znika i tonie w czarnej powodzi, zaledwie rozjaśnionej u rampy scenicznej, która znaczy się w oddali półkołem lekkim kolorowej smugi szkiele. Środkiem tej smugi, jak chiński cień, nagle z otchłani wyrosły, w skróceniu niepewnych konturów, majacze sylwetka dyrektora orkiestry. Dyskretnie poruszająca się ręka z batutą migą chwilami nieuchwytna i drżąca. Czasem błyska złoto proscenjum, pnąc się gałęziami ku górze. To ostatnie blaski gasnących w oddali kinkietów.

W sali, w pierwszych momentach szept, śmiech kobiecy, tu i owdzie „oh, la la...” przeciągłe i ironiczne, wreszcie cisza niemal grobowa, cisza bez szelestu wachlarzy i szumiących fald jedwabiu. W ciemną otchłań rozwarłej szeroko sceny wpatrzeni, wszyscy mają w sobie nerwowy niepokój, poprzedzający fatalne a niewytłumaczone zjawiska. Ta czarna głębia pusta ciągnie, jak grób świeżo otwarty.

Z jamy orkiestrowej wybija nagle lekki szmer, szeleszczący, jak deszcz liści jesiennych. W czerni nieprzejrzanej płynie wale zawrotny, delikatny, subtelny, jak pieszczota. Wale ten nie rozjaśnia ciemności, lecz wlewa się w nią deszczem ciepłej, fantastycznej melodji. I nagle, w głębi sceny, w apoteozie purpurowych promieni, pokazuje się postać kobieca, ujęta w koło światła, cała krwawa od koralowych blasków złota, od masy rozpuszczonych włosów, w draperji długiej sukni, spadającej jej z pod piersi aż na stopy nóg, jak szata greckiej niewolnicy, spokojnej i cichej, nagle w krwawą lunę rozlanego szeroko pożaru wrzuconej. Na dole, dokoła bioder, dokoła ramion, na tle jasnej materji, leżą spokojnie szerokie węże o aksamitnych, chłonących w siebie światło, tonach. Drzemią bez ruchu, jak martwe, oplatając kobietę splotem silnych i zimnych uścisków.

Powoli kobieta podnosi w górę ręce, jasne, białe, przejrzyste dłonie, jakby dwie czary ofiarne ku niewidzialnej i brutalnej potędze. Stoi tak chwilę na tle purpurowej, aksamitnej draperji, odcinając się masą złocistych włosów, tworzących dokoła jej drobnej, dziecięcej twarzyczki lśniącą aureolę. Lecz wale biegnie ku niej, płynie z pod rampy, czołga się do jej stóp, szepeąc zaklęcia. Kobieta poddaje się całą postacią naprzód, podnosi głowę, uśmiecha się i skokiem cichej pantery z głębi scenicznej posuwa się ku widzom.

I nagle z pod jej stóp, jak zaczarowane, fatalne

i straszne potwory, budzą się aksamitne ciała węzów i zaczynają wirować, z początku powoli, prawie senne, przerażone, niepewne, niechętne... Lecz ona wyciąga wciąż ramiona, rzuca je w przestrzeń, cofa, znów wyciąga, bezustannie dłońmi białemi przecinając powietrze. Dokoła niej krwawa powódź blasków zmienia się teraz w strugi złota, złotego, jak słoneczna kaskada. Węże, ciemne i groźne, z pod stóp wypływają w przestrzeń i w zlocie tem świetlanym groźne zataczają kregi.

La Fuller tańczy wśród tych kregów, różowa i biała, uśmiechnięta, z pasmem gadzin u bioder, z pełnymi dłońmi cielsk brązowo-brunatnych, harmonijnie skręcających się w jej różowych dłoniach. Czołga się znów w tył, i wtedy węże ogarniają ją całą. Drobne jej ciało ginie w tej brutalnej masie, tańczącej pięknie sarabandę dokoła jasnej dziewczyny. Tryumfując, niosąc w górę masę jej szaty, gadziny pną się linjami Hogarta, groźne i nieustraszone.

Lecz już z po za tej masy, tej liry ciał ciemnych, wysuwa się twarzyczka Fuller, uśmiechnięta i pokorna. Chwilę jeszcze, a z po za fald jedwabiu ukazują się znów jej białe dłonie powolne i ciche. Szybkim gięstem chwytą pnąc się ku górze potwory i garnie je ku swej piersi, oplata niemi ramiona. Węże w dotknięciu atlasu jej ciała tracą moc i chęć ucieczki. Powoli opadają ku ziemi pokorne i zwalczone, oplatają jej biodra z pieszczotą.

Wale płynie wciąż cichy, jak odgłos harmoniki szlancej; kobieta staje znów nieruchoma na tle purpurowego aksamitu, cała jej szata, która przed chwilą wirowała, służąc za gniazdo rozszalałym potworom, ma znów w sobie linje szat greckiej niewolnicy, hellenki złotowłosej, a gorąca barwa słońca gaśnie, zalana powodzią ciemności. Wale kona, la Fuller znika i robi się nagle w oczach i w duszy ciemno, zimno, smutno, jakby nagle coś, co było częścią promienną nas samych, skonało i poszło w dal ciemną...

Lecz już orkiestra rozpoczyna przegrywkę gawota, drżącego w powietrzu, jak głos opowiadającej o swych minionych miłościach starszki. Scena znów się rozjaśnia i dziewczyna stoi na tle firanki, owiana gazą o jasnych, niemal białych tonach. Lecz teraz do całego jej ciała przypadły olbrzymie motyle, barwne, jak masy drogich kamieni o grze stropiennej łaki, nagle w letni poranek zbudzonej.

Dziewczyna podnosi ręce, armja skrzydłata porrywa się do lotu... Cicho, jak zjawisko, jak królowa wiosny, oblana potokami zielonego, szmaragdowego światła, la Fuller biegnie, wiodąc za sobą chmurę motyli miłośnie tulących się do jej kształtnego ciała... Lecz już z pod ramion porywają się inne, całe masy, legjony, lekkie, nieuchwytnie, w tęczy światła, krople rosy z mchu leśnego w przestrzeń rzucone... Jak djamenty potworne, szafiry, rubiny, topazy, kręcąc się, wirują na jasnym tle szaty, dotykając zaledwie rozrzuconych włosów dziewczyny, które złotą masą oblewają jej ramiona.

La Fuller w tej masie motyli śmieje się młodocia wiosenna, nieskalana, miłosna, pełną ekstazy, uludy i chęci do życia. Z rozkoszą poddaje się tej ulewie skrzydlatej, pieszczącej ją całą. W takt gawota, z dziwną swobodą, łowi i rzuca w przestrzeń swój dwór strojny w tęczowe blaski. Motyle tańczą dokoła niej, mijając się, splatając, rozchodząc czarowną władzą. Cały czar wiosny, młodości, szmaragdu łak, śmieje się w tym skrzydlatym orszaku. La Fuller miłosna tęsknotą wabi ku sobie rój motyli i płynie z niemi w strudze błękitu. Teraz, uśmiecha się raz jeszcze, wyciąga ręce, na których siadły dwa wielkie liljowe motyle i znika w jednej chwili, unosząc z sobą wieniec królewskich owadów, pazi o purpurowych i ametystowych strojach i przejrzystą koronkę skrzydeł, migających całą tęczą hojnie rozspanych klejnotów.

Kastaniety... tamburyno, chrapliwe dźwięki *viva... ah... olle! olle!...*

W pomarańczowej strudze światła, la Fuller zbliża się szybkim kocim ruchem gitany hiszpańskiej, porzysając całą masą płacht liljowych i złotych, spadających z jej ramion i bioder harmonijną kaskadą.

Zaczyna tańczyć wyzywające *pas Macaronny*, złotą głową takt uparcie znacząc. Lecz w tym już nieprzemyśle wdzięku amerykanki nawet brutalne i zwierzęce namiętnie *vivo* nabiera uroku poezji, lasząc się kocim ruchem rozkochaney pantery. Dokoła niej gwiazda liljowo-złota, rozpostarta miga jej szata i szaleją całe masy frendzli, drżących w odgłosach kastanietów, jak strój pędzących nad przepaścią mulów w jaskrawem słońcu, oblewającym szczyty Pirenejów. *Olle! Olle!...* Gorąco południa przebiega sała, la Fuller tryumfuje nad nerwami francuzów, zastygłych w obojętności i w spaczeniu pojęcia o pięknie.

Żar wielkiej namiętności płynie ze sceny w tej szalonej burzy rozrzuconych fald, wirujących w przestrzeni. Suchy odgłos kastanietów zda się podcinać

powietrze, a widma tancerów o purpurowych kurtkach i długich warkoczach mających w gorącej strudze, w której się kąpie postać tańczącej. *O! le! O! le!...*

Tęcza, cała spleciona * z sobą, obejmuje ją teraz, gdy magie, cała owiana białą masą jedwabiu, stanie znów, wylaniając się z ciemności, jak Afrodyta z fal morza.

Nie jest to już kobieta, która weże skłania do snu pieszczołą różowych dłoni, nie jest to już dziewczyna rozkochana w masie motyli i złote swe włosy w błękitną strugę rzucająca, nie jest to już gitana w gwiazdzie rozszałanych fald poddająca swe biodra w takt kastanietów, szeleszczących w przestrzeni, lecz jest to kwiat zwrótnikowy, gorący od barw, tęcza grająca siedmioma tonami, przyzmat przejrzysty o słońca promieniu, brylant olbrzymi, gwiazda wirująca na ciemnym tle nieba. Suknia jej nie jest suknią, nie szatą okrywającą jej delikatne i różowe ciało. To cały bukiet kwiatów harmonijnych, czarownych, drgających w takt muzyki ze storczyków purpurowych, przemieniających się w ciemny fiolet bratków; * w całą masę płatków róży, w białą wysmakłość lilij o złotych, delikatnych brzegach.

Łoże, Idea Fuller—dwa sny, dwa widziadła, dwa zjawiska wykwitłe nagle z po za oceanu—dwie siostry bliźniaczki w swej urodzie i artyzmie, denerwujące obecnie całą Francję szaloną farandolą barw, blasków, światła, czaru i poezji. Suknie ich są całymi poematami najdoskonalszych, najpiękniejszych linii—wiązanką kwiatów, kaskadą fal—promieniami gwiazd. Szafir, ametyst, topaz, rubin, są nędzną i ciemną masą wobec tej orgii barw, jakie otaczają ciała Fuller.

Chwila mi nikną kobiety—zaledwie jak widziadło senne przebijają się przez chmurę błękitu ich dziewczęce ciała. I tylko w szalonym tempie świetlanej farandoli widać kaskadę płomieni—przez które przebiegają błękitne strugi, przecięte różowymi linjami. Wszystko to burzy się, drga, pieni, szaleje—chwilami omdlewa splukanymi bladymi barwami pastelu, i wtedy w tej lilijowej błękitnej, impresjonistycznej barwie występuje kobieta złotowłosa, czysta w swej nagości, tryumfująca: z wyciągniętymi dłońmi, na których drgają jeszcze świetlane gwiazdy. Lecz prędko—blade widzenie to niknie i ciemny fiolet oblewa ją całą i suknia jej kręci się spiralnie i od dołu niemal czarna u szczytu błyszczy złotą, lśniąca barwa...

Wreszcie—dokoła jej postaci, dokoła jej roześmianej twarzyczki zaczyna szaleć całe słońce barw i prądów krzyżujących się—krwawić się jak *fleurs du mal*—Abemy—rozprzestrzeniać się tą falującą tęczą, zalewać niemal scenę całą. Jest to fajerwerk, blask, kaskada ognia i zieleni morza—potop purpury, szafiru i złota...

Ideal... Łoże!... dwa sny, dwa widziadła!... tęczoze Afrodyty, które słońcu tajemnicę blasków wykradłszy—z różowych swych dłoni sypią je przed oczy ludzkie, oczy zmęczone ciemnicą dni powszednich, szarością codziennego smutku i często lżą za snute, lżą, co wszystkie blaski grobową płachtą narzucą, dostępu jasności nie dozwalając. Dwie jasne dziewczyny, dwa kwiaty, dwie gwiazdy, na lirze swego artyzmu rozpięły tęczę i całą gorącą, drgającą melodią piękną, barw, blasków, jak bajkę świetlaną, jak sen niepochwytny a niezapomniany, wśród światła snują.

Gabryela Zapolska.

— Urzędnicy i inspektorzy f. reprezentacji Tow. „Rosja” z okazji imienin szefa p. H. Barylskiego składają na Szpital dziecienny rs. 75.

Na wpisy.

Grono spadłych z etatu urzędników dr. żel. terespolskiej, przy wspólnej uczcie składa rs. 5.

Na opał dla najbiedniejszych.

Hr. Ludwika Ostrowska rs. 15.—Juljan Wieniawski rs. 5.

Dla najbiedniejszych.

W rocznicę śmierci Jana Żukowskiego rs. 5.—Wacław Dragomir Kulikowski ubranie dla biednych.

— P. Flora Klejnadel ochronie Baudouina nadesłała 10 korey węgla.

NEKROLOGJA.

Za duszę

ś. p.

Stefanji z Walewskich
hrabiny Gurowskiej,

odprawione będzie nabożeństwo w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedm. dnia 19 stycznia, we czwartek, o godz. 10 i pół zrana.

Na to nabożeństwo zapraszają wszystkich którzy kochali i cenili szanowną zmarłą, wdzięczne za jej serce i ostateczne błogosławieństwo, a głęboko zasmucone kuzynka i synowice.

—222—

+ W Petrozawodsku w dniu 9-ym stycznia 1893-go roku

ś. p. Manusia Balińska,

córeczka Stanisława i Marji z Jaksy-Kwiatkowskich, przeżywszy 6 miesięcy, umarła powiększając grono aniolków. —211

+ Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Wandy z Grygłowiczów

Leitgeber,

odbędzie się we czwartek, dnia 19 b. m., o godz. 9-iej zrana, w kościele po-bernardyńskim. Siostry i brat. 225

+ We czwartek, to jest dnia 19-go b. m., o godz. 9-iej i pół odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Józefa Oblubieńca obok skweru, za duszę 230

ś. p. marszałkowej Celiny Radziejowskiej.

+ Dnia 19-go stycznia 1893 r., jako w pierwszą bolesną rocznicę zgonu przyjaciela naszego 231

ś. p. Bronisława Friedrichson,

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Krzyża, o godzinie 12-iej i pół w poł., na które zaprasza się rodzinę, przyjaciół, kolegów i znajomych zmarłego T. L. C.

+ Jutro, t. j. we czwartek dnia 19-go b. m., jako w trzydziestą pierwszą rocznicę śmierci

ś. p. Ludwika de Vidal,

b. naczelnika wydziału korespondencyj zagranicznych w b. Banku Polskim, b. redaktora *Kurjera warszawskiego*, odprawioną zostanie za spokój jego duszy w kościele św. Krzyża, o godz. 9-iej rano, cicha msza św., na którą pozostała wdowa, synowie, syn i wnuki uprzejmie zapraszają —96—

+ Szanownemu duchowieństwu, kolegom, życzliwym i znajomym, a w szczególności wujowi naszemu, którzy raczyli przyjąć udział w odprawieniu na miejsce wiecznego spoczynku zwłok ś. p. brata naszego

FELIKSA JANECKO,

składamy serdeczne „Bóg zapłać.”

—221— Siostry ze szwagrem.

+ Wszystkim tym, którzy w dniu 14-ym b. m. i roku oddali ostatnią przysługę

ś. p. Kazimierzowi Aleksandrowi Chmieleckiemu, składa serdecznie „Bóg zapłać” Rodzina. —218—

— W dniu 15-ym b. m. pochowano na cmentarzu starożytnych zwłoki bl. p.

Hei z Krancenblumów Pinkiert,

o czem pozostali w smutku syn, córki, zięciowie i wnuki zawiadamiają krewnych i znajomych. —224—

NADEŚLANE.

Sprzedaż przez licytację dzieł sztuki w „Salonie Artystycznym” Nowy-Swiat nr 27 od 12—5-iej, na rzecz wystawców.

Z Petersburga.

Z powodu niektórych szczegółów mowy jen. Capriwi'ego *Now. wr.* pisze w artykule wstępnym:

„Pierwotne doniesienie berlińskiej agencji Wolffa w treści mowy, wygłoszonej przez kanclerza Capriwi'ego w komisji wojskowej parlamentu, uzupełnione zostało kilku poprawkami, niezmiennymi jednak wrażenia tego, co wypowiedział kanclerz o konieczności ze strony Niemiec akcji „zaczejnej” na wypadek wojny. W Berlinie, jak się zdaje, szczególnie starają się o to, aby frazes o „drodze do Konstantynopola przez bramę Brandenburską” nie został wytłumaczony jako wyrażenie osobistego poglądu hrabiego Capriwi'ego. Depesze uporczywie powtarzają, że frazes ten jest cytata z gazet wrogich Niemcom i że przytoczony został przez kanclerza w charakterze dowodu, motywującego konieczność powiększenia składu pokojowego armji niemieckiej. Jedno zaprzeczenie powiada nawet wprost o jakiejś gazecie „panslawistycznej”, z której kanclerz wziął inkryminowany frazes „nie podzielając poglądu, w nim wyrażonego.”

„O ile wolno się domyślać, hr. Capriwi szczególnie jest zaniepokojony tem, że mogą mu imputować wyrażenie, jak gdyby przesadzające, że w obecnych warunkach Rosja spotka w mieście, gdzie wznosi się brama Brandenburska, stanowczą przeszkodę „na drodze do Konstantynopola”, dokąd, mówiąc nawiasem, wcale nie myśli się udawać. Następca ks. Bismarka nie chce, aby mniemano, że wyrzekł się on znanej doktryny o „kościach grenadjera pomorskiego”, którą puszczał w obieg jego poprzednik, ilekroć pragnął przekonać Rosję o korzyściach powrotu do polityki 1870—1871 go r. Te piękne usiłowania hr. Capriwi'ego można w ostatecznym razie przyjąć do wiadomości, lecz nie zmieniają one bynajmniej znaczenia politycznego jego mowy, wypowiedzianej w komisji.

„Frazes o „bramie Brandenburskiej” itd. — swoją drogą, a mowa o konieczności dla Niemiec akcji „zaczejnej” — swoją drogą. Gotowiśmy wierzyć, że kanclerz wcale nie życzy sobie, aby w Petersburgu uważano Berlin za przeszkodę na drodze do Konstantynopola, ale nie chodzi o to. Capriwi opowiada w swej mowie o takim położeniu rzeczy, które wyłącza wszelką myśl o skłonności Rosji do torowania sobie

drogi do Konstantynopola przy współdziałaniu czynnym lub milczącym Niemiec. Ta wojna, z racji której kanclerz domagał się powiększenia liczebności armji niemieckiej w celu skutecznego „odparowania ciosów przeciwników trójprzymierza”, miałaby nastąpić przy nieuniknionym współdziałaniu Rosji i Francji. W ten sposób ze słów kanclerza wypływa kombinacja polityczna, usuwająca — przynajmniej do czasu — kwestję wschodnią zupełnie na bok. Będąca na widoku, wobec możliwości konfliktu ogólnoeuropejskiego, walka może odbywać się tylko na zupełnie innym gruncie, i trójprzymierze pod kierunkiem Niemiec dążyłoby całkowicie do jednego celu. Pogrom Francji i „ukaranie” Rosji za to, że poważyła się ona sprzeciwić temu pogromowi—oto główny cel i przyczyna, dla której Berlin stara się o powiększenie armji niemieckiej. Do tego oczywiście Niemcy nigdy się nie przyznają, ale jest to widoczne dla wszystkich, nie wyłączając i członków parlamentu niemieckiego, od których hr. Capriwi pragnął uzyskać zgodę na przeprowadzenie swego projektu wojakowego.

„W podobnych zaś warunkach najważniejszą jest dla przedstawicieli narodu niemieckiego ta szczerść, z jaką kanclerz mówił o roli „zaczejnej” Niemiec. Deputowani parlamentu cesarskiego wiedzą już teraz, że powiększenie sił zbrojnych potrzebne jest rządowi nie do obrony swych granic, lecz do wtargnięcia na terytorjum nieprzyjacielskie. Pozostaje tylko przekonać się, o ile uznają one za pożyteczne nadać rządowi takie pełnomocnictwo. Natomiast inne państwa nie mają bynajmniej ochoty brać na siebie odpowiedzialności za czyny tak ryzykowne i niedające się obliczyć w skutkach; myślą też one jedynie o własnej obronie.”

Niedawno w petersburskiem towarzystwie geograficznem poruszono kwestję ujemnego wpływu, jaki pod względem klimatycznym i rolniczym wywierać miało osuszenie błot poleskich. Jednocześnie postawiono pytanie, czy nie należało zaprzestać dalszego osuszania ze względów strategicznych? W odpowiedzi na to pytanie naczelnik sztabu korpusu gwardji p. A. Skugarewski pisze w specjalnym dzienniku *Razwiedcsyk*:

„Osuszeniu błot poleskich nietylko nie należy przeszkadzać ze stanowiska wojskowego, lecz należy przedsięwziąć to, jak można najusilniej, poprzec. Zresztą kombinacje natury strategicznej nie mogą i nie powinny hamować rozwoju kulturalnego kraju. Przeciwnie, jeżeli dla prowadzenia wojen potrzebne są pieniądze, to w sposób naturalny wypływa, że wypada zwiększać produkcyjne bogactwa kraju, nie zaś zachowywać bezpłodne pustkowie. Wojny w życiu państw są zjawiskami rzadkimi i wyjątkowymi, niepodobna zaś w przewidywaniu wojen tolerować błot i gąszczów dziewiczych dla tego tylko, że mogą odegrać pewną rolę pod względem strategicznym. Po za tem, jeżeli błota i trzęsawiska tamują postępowanie nieprzyjaciela, to i utrudniają rozwinięcie i wzajemne komunikowanie się oddziałów armji obronnej.”

W *Prav. wiestn.* znajdujemy następującą notatkę:

„W prasie perjodycznej nieustannie pojawiają się wiadomości o wnoszonych do rady państwa projektach, dotyczących tej lub owej strony życia społecznego i państwowego. Wiadomościom tym towarzyszą różne uwagi z powodu opracowanych przez ministerja projektów, które niejednokrotnie wywołują żywą wymianę myśli i zdań, wypływającą z niezaprzeczonego interesu, jaki dla ogółu mają projekty rządowe. Tymczasem wiarogodność podobnych informacji i ścisłość ich wyłożenia bywają najczęściej wątpliwymi, a prawie zawsze—nieodkładnymi. Zdarzają się nawet wypadki zupełnego zniekształcenia treści projektów, przyczem rządowi przypisywane są zamiary, jakich nigdy nie miał, albo podawane są wiadomości przedwczesne lub nareszcie spóźnione. Tak niepożądany objaw wynika poniekąd z charakteru tych dróg, jakimi wzmiankowane wiadomości dostają się do organów prasy, gdzie znów nikt nie jest zdolny sprawdzić informacji według niepodlegających wątpliwości źródeł urzędowych. W ten sposób przed ogłoszeniem przepisów i nowych praw publiczność informowana o nich bywa błędnie, według danych przypadkowych, mogących nadawać poważnej opinii publicznej fałszywy kierunek. W celu usunięcia tego niepożądanego objawu, od d. 13-go stycznia 1893-go r. w *Prav. wiestn.* zamieszczane będą krótkie wiadomości o tych sprawach, przeznaczonych do oceny w radzie państwa, które z jednej strony, co do istoty swojej, nadają się do uprzedniego ich ogłoszenia, a z drugiej mają wybitniejsze lub ogólniejsze znaczenie; do tych wreszcie należy zaliczyć i te projekty, z którymi pożądanym będzie obznajmić jaknajszerszej i najdokładniej prasę. Szczegółowy wykaz tych projektów i spraw sporządzany będzie w kancelarji państwowej w porozumieniu z ministerjum i ogłaszany co tydzień w numerze

Praw. wiestn. Na tej drodze ustanowiona będzie autentyczność tylko tych informacji o działalności rady państwa przed wydaniem praw, które pojawiają się w organie urzędowym, a wiarygodność reszty wiadomości, pojawiających się w prasie nieurzędowej, winna być przyjmowana z zastrzeżeniem na odpowiedzialność danych dzienników.

Now. wr. przytacza z angielskiego dziennika *Public Opinion* zdanie fizjologa niemieckiego Negely, zalecającego ziewanie w chorobach płucnych.

„Chociaż ziewanie—powiada Negely—nie jest zbyt estetyczne, jednakże działa jako masaż i stanowi najlepszy rodzaj gimnastyki dla płuc, jaki tylko wymyśleć można. Dlatego należy rano i wieczór, a wreszcie jak można najczęściej—ćwiczyć swoje płuca i mięśnie oddechowe za pomocą poziewania. Przy katarze, zapaleniu podniebienia oraz bólach gardła i uszu Negely zaleca częste ziewanie w ciągu dnia, a następnie ruch jak przy łykaniu. Rezultat ma być uderzający.”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego“.

Petersburg 18-go stycznia. (Tel. Aj. półn.) — Najwyżej rozkazano departament apanażów przemianować na główny zarząd apanażów. Podwładne departamentowi kantory i zarządy apanażowe przemianować na okręgi apanażowe, a zarządy okręgowe na zarządy majątkami apanażowymi.

Charków 18-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — Wskutek zamieci śnieżnych kolej azowska składa odpowiedzialność za terminową dostawę towarów i prawidłową wymianę wagonów z kolejami sąsiednimi.

SPRAWA PANAMSKA.

Paryż 18-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Poseł austriacki hr. Hoyos informował się prywatnie w sprawie Szekelyego. *France* i *Cocarde* napadają za to ostro na niego.

Paryż 18-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Jeżeli Hertz oskarżony będzie o sprzeniewierzenie, Anglja wyda go w ręce Francji.

Paryż 18-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Sędzia śledczy Franqueville przesłuchiwał wczoraj pięciu deputowanych bulanzystowskich. Dupuy zeznał, że Cassagnac rozdzielał fundusze panamskie na prowincji za pośrednictwem Martina. Będą pojedynki pomiędzy Cassagnac'em a Millevoye, tudzież pomiędzy Martinem a Dupuy.

STOSUNKI W PARYŻU.

Paryż 18-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Wczoraj w procesie panamskim przemówił adwokat generalny. Oskarża on podsądnych o oszustwo i sprzeniewierzenie. Obydwaj Lessepsi jednakowo są winni. Eiffel otrzymał 73 milionów, a zyskał na czysto 33. Marnotrawstwo zarządu kompanji było bajecznem. Mówca opowiada szczegółowo historję całego szwindlu.

Paryż 18-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Izba deputowanych uchwaliła wczoraj 347 głosami przeciw 118 podwyższenie liczby w obiegu będących bankotów.

Paryż 18-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Senat uznał nagłość projektu rządowego ustawy przeciw uwłaczaniu w prasie obcym panującym i ambasadorom. Jutro senat przystąpi do obrad nad projektem.

ZMIANY W EGIPCIE.

Kair 18-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Poseł angielski oświadczył kedywowi, iż rząd królowej potępia dokonaną zmianę gabinetu i żąda zasięgnięcia rady rządu angielskiego.

POŻAR.

Szczawnica 18-go stycznia. (T. pr. K. W.) — Miasto gore. Dotychczas spłonął dwór Szalagów, zabudowania gospodarskie i kilkanaście chałup. Budynki zakładowe i akademickie ocalały.

Wiedeń 18-go stycznia. (Tel. pr. Kur. War.) — Przejeżdżający tędy rumuński prezes ministrów, Ka-

tardziu, przyjmowany był na prywatnem posłuchaniu przez cesarza i miał długą konferencję z hr. Kalnokym. (Aj. półn.)

Wiedeń 18-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Śnieżyce srożą się na całym półwyspie Bałkańskim Komunikacje poprzerywane.

Berlin 18-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Giełdy w Paryżu, Londynie, Berlinie i Wiedniu mają tendencję zwyżkową.

Berlin 18-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Zimno wzmogło się. Mróz dochodził dziś rano do 19° C.

Belgrad 18-go stycznia. (Tel. pryw. K. W.) — Panują tutaj epidemicznie szkarlatyna i dyfteryt. Wszystkie szkoły zamknięto.

Berlin 18-go stycznia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Ruble w gotówce 207 70 (wczoraj 208.25)
Ruble na dostawę 207 75 (wczoraj 208.—)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Panu F. R. w Łodzi.* — 1) Wiadomość o nowem palenisku pod kotłami otrzymaliśmy od naszego wiedeńskiego korespondenta. Jeżeli sz. pan pragnie zebrać bliższe szczegóły, na listowne żądanie możemy zakomunikować adres korespondenta, który o przedmiocie tym dokładnie poinformuje. 2) Dotąd w losowaniu nie wyszła.

— *Ianu J. G.* — Kwestja zbyt specjalna.
— *Panu St. Z., statemu prenumeratorem.* — „Nana” Zoli w przeróbce Busbacha była grywana na scenie w Paryżu. Dąty dokładnej pierwszych przedstawień nie pamiętam; o ile się zdaje, przeróbka została dokonana w bardzo krótkim czasie po ukazaniu się romansu.

— *Panu S. M. z ul. Chmielnej.* — Program egzaminów o tryma sz. pan w kancelarji gimnazjum. Egzaminy na patent dla korzystania przy powołaniu wojskowej z praw 2-go rzędu składa się w gimnazjum w końcu stycznia lub w końcu września.

— *Panu St. K. w Dąbrowie.* — Według wykazu urzędowego, przytoczone serje 2-jej emisji loterii dobroczynnej z kola losowego nie wyszły. Tabelkę wygranych losów loterii Królestwa Polskiego drukujemy zawsze nazajutrz po ciągnięciu. Ważniejsze wygrane podajemy tego samego dnia.

— *Pani M. K., prenumeratorka.* — 1) O ile wykazuje tabela urzędowa, przytoczona serja 2-jej emisji loterii dobroczynnej w losowaniu nie wyszła. 2) Figura przy ul. Senatorskiej obok placjku przed reursą kupiecką wyobraża św. Jana Nepomucena, jest dziełem Jana Cieveroti i została postawiona w r. 1731-ym sumptem Józefa Wandalina Mniszka. Plaskorzeźby na piedestale przedstawiają najciekawsze epizody z życia tego męczennika.

— *Prenumeratorki z ul. Chmielnej.* — Wiadomości o wakujących stypendjach może sz. pan powziąć tylko w kancelarji okręgu naukowego. Wiadomości te wszakże mogą być udzielone jedynie członkom rodziny ofiarodawcy oraz osobom, którym z tytułów, wymienionych w zapisie, może służyć prawo do korzystania ze stypendjum. Ogłoszenia o stypendjach każdorazowo drukujemy w *Kurjerze*.

GIEŁDA.

Warszawa 18-go stycznia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały 208.50 i 208.25, co się równa kursom 47.95 i 48.02½ bez kosztów, a otrzymane nadto depesze twierdziły, iż spekulacja realizuje nabyte papiery. Nasze zebranie rozpoczęło obroty dość drogim kursem 48.10 (równia 207.90 m. bez kosztów) za Berlin wplątowi i przy dość chętnym pokupie waluty podniosło tę cenę do 48.15 (t. j. 207.70 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 5 kop. i 27½ kop. przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego na korzyść Berlina. W dostawach robiono dziś bardzo dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w końcu kwietnia r. b. po 48.12½, 48.15, 48.17½ i 48.20, w końcu marca r. b. po 48.10, w końcu lutego r. b. po 48.10, 48.12½ i 48.15 i w końcu b. m. po 48.10, 48.12½, 48.15 i 48.17½, oraz zamieniono wplątę na dostawę kwietniową z dopłatą 5 kop.

Waluty obce w średnim ruchu. Długi Berlin brano po 48.20. Krótkim Berlinem obracano po 48.10, 48.12½ i 48.15, nie zatrzymując się dłużej przy żadnym z tych kursów. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano po 47.87½, 47.90, 47.95 i 48. Londyn krótki kupowano po 9.74, jak twierdzi cedula. Paryż krótki i Wiedeń krótki bez obrotów.

Wartość walut nie notowanych urzędowo: przekazy krótkie na Paryż 39.15 i na Wiedeń 81.40.

W papierach obroty średnie, przy tendencji cokolwiek mocniejszej. Żądano za listy likwidacyjne po 99.20 i po 99.—, względnie do wielkości odcinków, bez nabywców. Pożyczki wschodnie w zaofiarowaniu po 102.35 II-jej em. i op103.25 III-jej em., a otrzymano za kilkadziesiąt tysięcy III-jej em. po 103.20 i 103.25. Kupiono kilkanaście pożyczek premjowych ruskich z r. 1866-go II-jej em. po 225.50, oraz kilka listów premjowych szlacheckich po 192.50. Pożyczki wewnętrzne 4% z r. 1887-go I-jej serji ceniono po 95.50 i po 95.15 trzy pozostałe serje.

Listy zastawne ziemskie 5% starano się umieścić po 102.30 I-jej ser. i po 102.10 cztery następne serje,

a umieszczono kilkanaście tysięcy I-jej serji po 102.20, oraz kilkanaście tysięcy najmłodszej serji po 101.80, 101.90, 101.95 i po 102. Listy zastawne 5% m. Warszawy farowano po 102.25 I-jej i II-jej serji, po 101.90 III-jej i IV-jej, po 101.70 V-jej s. i po 101.60 VI-jej s., a kuponów kilkanaście tys. rubli ostatniej serji po 101.35 i 101.40.

W żądaniu 5% listy zastawne m. Łodzi po 101.30 za I serję i po 100.65 za trzy pozostałe serje.

Listów zastawnych 6% kaliskich, lubelskich i płockich można było dostać po 106.

Obligacyj 5% kanalizacyjnych m. Warszawy kupiono kilkanaście tys. po 100.50 i 100.55 i 100.65.

Listów 5% zastawnych wileńskich sprzedano kilkanaście tysięcy po 101 i 101.10, przy chęci otrzymania po 101.30.

Sprzedano kilkanaście tys. 4% obligacyj kolei moskiewsko-kazańskich po 93.25 i 93.35.

Zapłacono za kilkanaście akcji Banku handlowego w Warszawie po 384, oraz kilka sztuk akcji Starachowickich po 105.

W żądaniu kupony celne po rs. 1.57¼, a zapłacono za kilka tysięcy po 1.57, oraz za kilkanaście tysięcy marek w gotówce po 48.

Godzina 12-ta. Usposobienie giełdy dla walut obcych mocne.

Nieurzędowe kursy żądano: za Berlin krótki 48.22½, za Londyn krótki 9.74, za Paryż krótki 39.15 i za Wiedeń krótki 81.40 W. O.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100% rs. 10.99½ do rs. 11.56 netto. Wiadro 78% rs. 8.75 do rs. 8.80—2%. Dowozy i zapasy dostateczne. Usposobienie słabsze. Cena warsz. Tow. ocz. i sprzed. spirytusu rs. 11.25 za 100%.

Sprawozdania z targów.

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 18-ym stycznia. — Pšenicy ofiarowano 400 korcy, usposobienie spokojne, niższymi gatunkami wcale się nie zajmowano, za wyborową płacono 6.20 do 6.30. Żyta dowóz wynosił 1,200 korcy, za wyborowe osiągnęto 4.90 do 4.97½, za średnie 4.80 do 4.85, ordynaryjne bez ruchu. Owsa dowieziono 300 korcy, i sprzedawano po 2.90 do 3.30 stosownie do gatunku. Konieczyny czerwonej partyjkę dobrego gatunku po 55 rs. za korzec sprzedawano.

— **Magazyny tranzytowe przy stacji Praga** kolei warszawsko-terespolskiej.

Sprawozdanie z dnia 18-go stycznia 1893 r.

	wyszło:	przyszło:	pozostaje:
Żyta	—	wag.	18 wagonów
Owsa	1	76	76
Mąki żytniej	—	2	2
Mąki pszennej	—	9	9
Kaszy jaglanej	3	184	184
Kaszy gryczanej	2	21	21
Ryżu	—	—	—
Pszeniczy	—	4	4
Jęczmienia	1	2	68
Grochu	—	7	7
Gryki	—	1	23
Cebuli	—	—	—
Fasoli	1	8	8
Łoju	—	1	1
Makuchów	—	—	—
Mąki kartoflanej	—	3	3
Cukru	—	1	1
Rodzenków	—	4	4
Kukurydzy	—	2	2
Tranu	—	—	—

Razem 8 wag. 6 431 wagonów.

Łódź 17-go stycznia. Na tutejszej stacji towarowej sprzedano od piątku 200 korcy pszenicy po rs. 5.70 korzec, owsa 1,500 korcy po rs. 2.70 do 2.80, za owies wyborowy płacono po rs. 3.20. Dziś na Starym Rynku sprzedano pszenicy 800 korcy po rs. 5.50—5.80, wyborową po rs. 6 korzec; żyta sprzedano 500 korcy po rs. 4.35—4.50; jęczmienia 400 korcy po rs. 4.20—4.40. Popyt na zboże słaby. Na paszę popyt mocny; na targu dzisiejszym płacono za centnar siana po rs. 1.20 do 1.30, konieczyny rs. 1.60—1.75, słomy kop. 80—90.

Cement bez zmiany. Usposobienie dla tego towaru jest jednak mocne, w przewidywaniu znacznego zapotrzebowania przy zużyciu produkcji zeszlazoczej i małych zapasach.

Wapno słabo, jak zwykle w tej porze. Sulejowski drzewem palone rs. 1.20, a inne marki od 90 kop. do rs. 1.10 za korzec 250-funtowy.

Skóry wołowe na rynku praskim pozostały bez zmiany w cenie, przy obrotach normalnych. Skóry cielęce niżej, gdyż starych są już tylko resztki, które kupują niechętnie, świeżych zaś dotychczas nie wiele, skutkiem czego niema wyboru. Za stare skórkę cielęcą płacono rs. 17 do rs. 18.50 za pud. Skóry końskie bez zmiany, osiągnęto za sztukę do rs. 4.50.

Łój miał ceny mocne; płacono rs. 5.30 do rs. 5.40 za pud. **Żelazo** wciąż bardzo mocno. Fabryki są zajęte, a produkcje sprzedane. Ceny trzymają się wysoko przy przeważającym popycie.

Cukier na warszawskim rynku w tygodniu ubiegłym pozostał bez zmiany. Oslabiająco na tendencję warszawskiego rynku cukrowego oddziałyła wiadomość o zamarnięciu portu odeskiego, transporty bowiem przeznaczone na wysyłkę do Persji zostały chwilowo wstrzymane, a do nowych tranzykcyj nikt z eksporterów nie chciał przystąpić, dopóki nie będzie pewności, iż wysyłka transportów na wschód nie ulegnie zwłoce. Kupowano marki cienko-kryształiczne rafinady na potrzeby miejscowe po cenach z tygodnia poprzedniego, a mianowicie: po rs. 3.90 Hermanów i rs. 3.80 Czersk, Michałów, Józefów, Leonów i Konstancję. Za kostki Czersk, Michałów, Leonów i Konstancję płacono rs. 3.67½. Za mączkę cukrową kryształiczną w pełnych ładunkach z odbiorem natychmiastowym osiągnęto po 3, na pojedyncze worki rs. 3.02½ do rs. 3.05 za kamień 24-funtowy.

Koniczyna. Wrocław 14-go stycznia. Koniczyna stale płacono za 50 kilogr. (3 pudy) 52 m. do 57 m., 63 m. do 67 m. wyborowa wyżej; biała w gatunkach średnich taniej. 40 mar., 50 m., 60 m., 70 m., 81 mar.; wyborowa drożej. Koniczyna szwedzka spokojnie, 50 m., 60 m., 70 mar.; wyborowa drożej. Tymotka bez zmiany, 19 m., 25 m. za 50 kilogr.

Chmiel. Norymberga 10-go stycznia. Obroty w handlu chmielom na rynku tutejszym są ograniczone, przy dość mocnym usposobieniu. Notować można ceny następujące: chmiel górski 128 m. do 138 m. (rs. 19.45 do rs. 20.97 za pud), hallertauski wyborowy 136 mar. do 142 m. (rs. 20.66 do rs. 21.57 za pud), średni 115 m. do 128 m. (rs. 17.47 do rs. 19.45 za pud), wirtensberski wyborowy 132 m. do 138 m. (rs. 20.05 do rs. 20.97 za pud), gorszy 120 m. do 128 m. (rs. 18.23 do rs. 19.45 za pud), badenski wyborowy 128 m. do 146 m. (rs. 19.45 do rs. 22.18 za pud), alzacki wyborowy 120 mar. do 132 m. (rs. 18.23 do rs. 20.05 za pud), średni 112 m. do 120 m. (rs. 17 do rs. 18.23 za pud), poznański wyborowy 135 m. do 142 mar. (rs. 20.50 do rs. 21.57 za pud), średni 126 mar. do 132 m. (rs. 19.15 do rs. 20.05 za pud).

Toruń 12-go stycznia (sprawozdanie z handlu nasion). — Koniczyna czerwona I 62 m. do 65 m., II 55 m. do 60 m., III 48 m. do 53 m.; koniczyna biała I 75 m. do 80 m., II 60 m. do 70 m., III 50 m. do 55 m.; koniczyna szwedzka 50 m. do 65 m.; koniczyna chmielowa żółta 18 m. do 25 m.; koniczyna przelot pospolity 35 m. do 50 m. Seradella 15 m. do 18 m. Rajgras ang. 15 m. do 18 m.; rajgras włoski 16 m. do 20 m. Trawa kupkowa 25 m. do 35 m. Kostrzewa owcza 15 m. do 25 mar. Tymoteusz 16 m. do 23 m. Sporzek olbrzymi 6 m. do 7 mar.; sporzek mały 5 m. do 6 m. Gorczyca żółta 15 m. do 20 mar. Łubin żółty 4 1/2 do 5 m.; łubin niebieski 3 m. do 4 m. Wyka szara 5 m. do 6 m. Bobik koński 5 m. do 6 1/2 mar. Siemię lniane 10 m. do 12 m. Mak biały 25 m. do 30 m.; mak niebieski 25 m. do 30 mar. Wszystko za 50 kilogr. Tendencja stała.

ZADANIE KONIKOWE.

(Ułożyła A. Olechowska).

ni	nie	ni	pa	ki	tu	wą	a
śla	ni	dać	na	stor	ni	wiel	kształ
wi	gdzie	ni	gła	bu	dwa	du	ło
a	du	na	ludz	pa	czał	na	wą
u	gach	wał	wa	zu	do	po	ła
tyl	ła	ła	brze	kie	na	ka	dziw
po	da	o	z za	rzu	i	bez	ki
się	ko	roz	cia	dzież	to	ca	wał

Rozwiązanie figielka, umieszczonego w numerze 11-ym:

Bo się rodził 29-go lutego.

Dobre rozwiązanie nadesłali: panie: H. Hoppenfeld, M. Lewenstam, L. Biala, L. Abramowicz, Andziula S., S. Jóchnowicz, A. Mazurkiewicz, M. Strumff, D. Glas, Z. Turkus, J. Korycińska, Szczebiotka, B. Kwiatkowska, B. Szajder; panowie: J. Halpern, J. Neumark, M. Winawer, E. M., Stanisław Marek W., G. Piatek, S. Rudawer, M. Stückgold, M. Grützhaender, A. Szmurlo, S. Stern, J. Pomper, K. Dmowski, L. Owerkowicz, M. Winawer, K. Tacholiz, M. Szwambaum, K. Landau, M. Lubelfeld, E. Sommer, Uczeń Lagowski, J. Grützhaender, Z. Bujnik, S. Bujnik, W. Hirszman, K. Leszczyński, Uczniowie p. Stanisława, A. Dieth, T. Kahl, S. Krongold, D. Klaczko, L. Goldstein.

Z prowincji pp.: M. Mokrzycka z Brześcia litewskiego, E. i S. Srebrni z Łodzi, X. Y. Z. z Kielc, D. Levy z Łodzi, Madzia K. z Radomia, L. Głowiński z Konina.

Odgłosy.

Jeden ze stałych zwolenników rubryki niniejszej, ukrywający się pod pseudonimem „Elka” nadesłał rozwiązanie „Figielka” w formie, którą tu w całości przytaczamy:

— Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości, że z dniem 4 (16) stycznia 1893 roku p. Teodor Teodorowicz WINBURG nie jest już przedstawicielem firmy oddziału warszawskiego Towarzystwa wyrobu perkali A. Hübnera w Moskwie i pełnomocnictwo, wydane mu, zostało unieważnione; niemniej nie pozostaje już na służbie Towarzystwa i subjekt do sprzedaży towaru Samuel SZEIN.

ZARZĄD.

— Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości, że z dniem 4 (16) stycznia 1893 roku przedstawicielem firmy oddziału warszawskiego Towarzystwa perkali Alberta Hübnera w Moskwie jest p. DIMITRY IWANOWICZ BUTOROW. 90

ZARZĄD.

„A niech djabli porwą datę
Co mi daje dzień urodzin
Jakby z laski, jakby ratę,
Co rok, załodwie... sześć godzin

Niechaj piorun spali datę
(Chociaż w lutym piorun rzadki)),
Co mi daje dzień na spłatę...
Nie mnie brać na takie kwiatki!

Wiem, premjówki są na raty.
Wyżymaczki i... flanelę;
Lecz urodzin dzień na spłatę
Nie... to rat tych już za wiele...

Więc poszukam tego kraju,
(Chocby mniej on był dostępny)
Gdzie w ogólnym jest swyczaju
Co rok święcić rok... przestępny!

ODPOWIEDZŁ

— Panu Władysławowi Flis. — Zagadkę użytą użyjemy, figielka jest niezrozumiały.

— Spółce rozwiązującej. — Weale dowcipny pomysł, szkoda jeno, że go użytkować nie wypada.

— Panu Kazimierzowi Land. — I po co próżno pracować, skoro się wie, iż płać to bezowocna?

— Panu W. D. — Zagadka pańska w koszu.

— Pani Madzi K. z Radomia. — Nieco za słabe.

— Panu Maksowi Szew. — Jeżeli tylko była do druku zakwalifikowana, zamieszczona zostanie z pewnością.

— Pani Marji Str. — Zakomunikowaliśmy osobie, która rzecz gruntownie sprawdzi, a wynik do wiadomości poda.

— Kochankowi Jadwigi. — Prosimy o spełnienie przyrzeczenia.

— Panu Józefowi Mał. — Logogryf do druku się nie kwalifikuje, szaradę użytą użyjemy.

— Pani Teofli Sił. — Nie możemy przesądzać. Należy rzecz nadesłać, a wówczas zobaczymy.

— Panu A. M. — Niezawodnie, wszak bywają dzieci... „cudowne”.

— Panom R. T. i S. W. w Lublinie. — O ile kombinacja taka jest dla panów dogodna, my nie przeciw niej nie mamy.

— Olesi Więc. — Prosimy o powtórne, staranniej opracowane. Zdaje się, iż użytkujemy.

— Pp. X. Y. Z. — Trywialne!

— Pani Zofji S. — Zagadka nie do druku. Wiersz może być drukowany w dziale reklam płatnych.

— Panu A. L. w Lublinie. — Szarada pańska do druku się nie kwalifikuje.

— Pp. T. K. i K. T. — Szkoda papieru!

— W kopalniach węgla Warszawskiego Towarzystwa położonych w pobliżu stacji drogi żelaznej Granica, wakuje posada zwierzchniego Nadzorey machin.

Wymagane są wiadomości teoretyczne nabyte w zakładzie technicznym ruskim lub zagranicznym, oraz praktyczna znajomość rzeczy, nabyta czysto przy machinach kopalnianych czy też w fabrykach machin. Reflektanci zechcą nadesłać opis biegu życia i odpisy posiadanych świadectw, pod adresem Dyrekcji Kopalń węgla we wsi Niemce przez Granicę, stację drogi żelaznej warszawsko-wiedeńskiej. 81

ZARZĄD 91r

Warszawskiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu ma zaszczyt podać do wiadomości, że od dnia 3 (15) stycznia r. b. stopa procentu **placonego** od wkładów na Rachunki przekazowe podwyższoną została o pół procentu w stosunku rocznym, a mianowicie:

Od wkładów wymagaln. za okazaniem	1 0/0	1 1/2 0/0
„ „ za 3-dniow. wypowied.	1 1/2 0/0	2 0/0
„ „ za 7-dniow. wypowied.	2 0/0	2 1/2 0/0

A. RALLET & Comp.

Mydła toaletowe, Woda Kolonńska, Kwiatowa, Perfumy, Pudry itp. wyroby **fabryki Rallet** sprzedają się we wszystkich sklepach z perfumerją. 40

W ogrzewanym Cyrku przy ulicy Ordynackiej

Cyrk Ernesto Ciniselli

Dziś **„Budowa domu z przeszkodami”** pantomina komiczna. Występ renomowanego kwintetu **Neapolitańskiego** oraz całego towarzysztwa. Początek o godz. 8-ej wieczorem. Szczegóły w afiszach. 77r

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych

POCIĄGI	Odch. Przych. godzin i minuty	
	Warszawsko-wiedeńska:	
A) Do Wiednia:		
Kurjerski I i II kl. z wagonem sypialnym I i II kl. do Granicy, dalej tylko I-iej klasy; nie zatrzymuje się w Rogowie i Rokicinach	9 30 w.	6 10 r.
Pospieszny 3 kl. (zatrzymuje się na stacjach Kamiński i Rudniki)	6 — r.	10 25 w.
Osobowy 3 kl. (zatrzymuje się także na przystankach oprócz Włochów)	11 15 r.	6 40 w.
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Piotrkowa (Powyższe pociągi łączą się z kolejami: łódzka i dąbrowska).	6 — p.	10 5 r.
B) Do Aleksandrowa:		
Kurjerski I i II kl. (nie zatrzymuje się w Pruszkowie, Grodzisku i Rudzie Guzowskiej)	4 26 p. p.	1 45 p. p.
Osobowy 3 klasy	7 5 r.	9 45 w.
Osobowo-miejsc. 3 klasy do Kutna	7 25 w.	8 20 r.
Osob.-miejsc. 3 kl. do Skierniewic	8 25 p. p.	2 40 p. p.
Warszawsko-terespolska:		
Linja Praga-Brześć:		
Pocztowe z wagonami 3 kl. i wagonem sypialnym I i II kl. dla pasażerów komunikacji bezpośredniej, a z wagonami I i II kl. dla pasażerów komunikacji miejscowej (łączą się w Warszawie z kurjerskimi do Berlina, pocztowymi moskiewsko-brzeskimi do Moskwy, z pocztowymi południowo-zachodnimi do Kijowa i Odessy, z towarowo-osobowymi linii siedlecko-malkińskiej, a idące do Warszawy łączą się z towarowo-osobowym kolejem poleskich i z pocztowym nadwiślańskim do Iwanrodu)	8 30 p. p.	2 — r. p.
Towarowo-osobowe 3 klasy (łączą się z osobowymi kolejem do Wiednia, w Brześciu z towarowo-osobowymi linii brzesko-chelmskiej, z pocztowymi kolejem południowo-zachodnimi przez Białystok i Grajewo, z towarowo-osobowymi południowo-zachodnimi do Kijowa, z towarowo-osobowymi moskiewsko-brzeskiej do Moskwy i nazad, oraz idący z Płaszy z towarowo-osobowym poleskich do Brjanska, a z Brześcia z towarowo-osobowym poleskich do Homla)	11 15 w.	6 32 r.
Towarowo-osobowe 3 kl. (łączą się z kurjerskimi do Wiednia i przez Włocławek do Berlina, w Łukowie z pocztowymi nadwiślańskim i oddz. Łuków-Iwanród i w Siedlcach z towarowo-osobowymi siedlecko-malkińskiej)	9 45 r.	7 27 w.
Linja Brześć-Chelms:		
Pocztowo-towarowo-osobowe z Brześcia do Chelma	8 28 r.	9 2 w.
Linja Siedlce-Malkinia:		
Pocztowo-towarowo-osobowe z Siedlec do Malkini	6 53 w.	9 50 r.
Warszawsko-petersburska:		
Pocztowy 3 kl. do Wilna w komunikacji bezpośredniej z sąsiednimi kolejami, a I i II kl. do Petersb.	9 28 r.	7 48 w.
Osobowy 3 klasy	11 25 w.	7 53 r.
Osobowy 3 klasy do Białegostoku	4 30 p. p.	6 13 r.
Nadwiślańska:		
A) Do Kowla:		
Pocztowy 3 klasy do Kowla	8 35 p. p.	2 — p. p.
Osobowy do Kowla	11 40 w.	8 13 r.
Osobowy do Iwanrodu	7 48 r.	10 — w.
(Powyższe pociągi łączą się z koleją dąbrowską).		
Pocztowy z Iwanrodu do Łukowa	11 28 r.	6 33 w.
Towar.-osob. z Iwanr. do Lublina	11 28 r.	6 8 w.
Towar.-osob. z Lublina do Chelma	9 20 r.	6 44 w.
B) Do Mławy:		
Pocztowy 3 klasy do Mławy	6 5 w.	11 — r.
Osobowy 3 klasy do Mławy	8 55 r.	8 38 w.
Obwodowa z kolei wiedeńskiej:		
Osobowy 3 klasy	2 28 p. p.	3 12 p. p.
Obwodowa z kolei terespolskiej:		
Osobowy 3 klasy	2 32 p. p.	3 8 p. p.

DOM BANKOWY

Br. Popławski

w WARSZAWIE,
Wierzbowa, Hotel Angielski.
Dokonywa wszelkich operacyj
pieniężnych. Asekuruje Pożyczki
Premjowe I i II emisji po 65 kop.
Przyjmuje w komis zboże, wełnę,
chmiel etc. 79r

215 Pozywne a nie narkotyczne.

Jedyny zdrowy i pożywny napój, bez żadnych składowych części narkotycznych, można otrzymać z naparzenia **Lupinek Kakaowych**. Szczególnie osobom słabym na piersi w późniejszym wieku, rekonwalescentom, karmiącym matkom i dzieciom, lupinki z kakao są przez pp. lekarzy zalecane na śniadania i wieczery, zamiast kawy lub herbaty.
Hurtowa i detaliczna sprzedaż **Lupinek Kakaowych** (funt kop. 20 z opisem przyrządzenia) w głównym składzie fabryki czekolady, pierników i świec woskowych **Jana Wróblewskiego w Warszawie**, przy ulicy **Kapitulnej nr 8**. — Telefonu **406**. Filja **Nowy-Swiat Nr 33**.

Ogier wierzchowiec
anglo-arab, jest do sprzedania Krakowskie-Przedmieście nr 32. Wiadomość w stajni. 190

DYREKCJA

DROGI ŻELAZNEJ

Warszawsko-Wiedeńskiej

podaje do publicznej wiadomości, iż decyzją p. ministra komunikacji, z dnia 4 (16) stycznia r. b. nr 60, termin bezpłatnego przechowywania w wagonach węgla kamiennego, przeznaczonego do wyładowania środkami odbiorców, skrócony został z godzin 12-tu (art. 81 ustawy ogólnej) do godzin 8, licząc od chwili podstawienia wagonu na miejsce właściwe do wyładowania.

Rozporządzenie powyższe wprowadza się w wykonanie z dniem 12 (24) stycznia r. b. 98r

ZARZĄD

drogi żelaznej

Warszawsko-Terespolskiej

zawiadamia, iż od dnia 15 (27) stycznia r. b. wyplata zaliczeń na towary ze stacji Warszawa (Praga) wysyłane, uskutecznić się będzie na stacji miejskiej tejże drogi, mieszczącej się w domu pod nr 6, przy ulicy Królewskiej położonym. 97r

Dr **Jakób Halpern**, b. lekarz na klinikach zagranicznych. Choroby **skórne i weneryczne**. Do 10 r. i od 3—5 po p. Nowy-Swiat 36. 213r

— Dr **Kazimierz Szmałkfefer** powrócił z zagranicy. Choroby weneryczne i skórne. Ulica Świętokrzyska nr 5. Od 1—4 po poł. 202

Towarzystwo Akcyjne

ZAKŁADÓW ŻYBARDOWSKICH

Hiellego i Dittricha

podaje niniejszem do wiadomości, że skład wyrobów lnianych pod firmą T. Teleśnickiego przy ulicy Czystej w Warszawie, przechodzi z dniem 1 (13) stycznia 1893 r. na własność Towarzystwa i pod tegoż firmą oraz dotychczasowym zarządem p. T. Teleśnickiego nadal prowadzonym będzie. 226

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— Od Wielkiej Nocy żadnej wiadomości nie miałem a znikąd zasięgnąć nie mogłem, ile żalu, rozpaczy, przypuszczeń—pierwsze to święta bez jednej litery. Dziś wiem, że żyjesz, dzięki ci i za to—adres mój ten sam.—Zawsze a nigdy. 223

— Laura Zimnicka.
List otrzymałem. Będę. 219

Kurs giełdy warszawskiej.

Dnia 18 stycznia 1893 r.

Weksle.	Żąd.	Plac.
Berlin 100 mar. z krót. term.	—	—
Londyn 1 funt ster.	—	—
Paryż 100 franków	—	—
Wiedeń 100 guld.	—	—
Papiery publiczne:		
5% Listy zast. z r. 1869 duże	102.30	—
małe	—	—
Listy zast. m. Warsz. serji I	102.25	—
II	102.25	—
III	101.90	—
IV	101.90	—
V	101.70	—
VI	101.80	—
Listy zast. m. Łodzi serji I-ej	101.30	—
4% Listy likwidacyjne duże	99.20	—
małe	99.	—
Bilety Banku Ces. ser. I, III, IIII	—	—
Ros. Poż. Premjowa z r. 1894	—	—
1896	—	—
I Pożyczka wschodnia rs. 100	—	—
II	102.35	—
III	103.25	—
4% nowa pożyczka	95.15	—
Listy wileńskie długotermin.	—	—
Akcje i obligacje:		
Obligacje miasta Warszawy	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-w. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-b. rs. 100	—	—
Akcje dr. żel. warsz.-terespol.	—	—
Akcje dr. żel. fabr.-łódzkiej	—	—
Akcje Banku handl. warsz.	—	—

Wartość kuponu
(po potrąceniu podatku skarbowego)
Od Listów zas. ziemskich 5% kop. 34³
Od Listów zast. m. Warszawy kop. 141³
Od Listów zast. m. Łodzi kop. 101⁶
Od Listów likwidacyjnych kop. 49⁶
Od Obligów m. Warszawy 125³

Targi

NA PLACU WITKOWSKIEGO

Dnia 18 stycznia 1893 r.

	Pud		Korzec	
	od	do	od	do
Pszenica 242 sm. I ord.	—	—	—	—
pstra i dobra	—	—	—	—
biała	—	—	—	—
wyborowa	—	—	620	630
Żyto wyborowe 232 funt.	—	—	490	497
średnie	—	—	480	485
wadliwa	—	—	—	—
Jęczmień 2 i 4 rzęd. 202 f.	—	—	—	—
Owies	—	—	290	330
Gryka	—	—	—	—
Rzepak zimowy 212 funt.	—	—	—	—
Rzepak rapos. zim. 212 f.	—	—	—	—
Grzech polny 282 funt.	—	—	—	—
Kasza gryczana	—	—	—	—
Kasza jaglana	—	—	—	—
Siana pud.	—	—	—	—
Słomy pud.	—	—	—	—

Z REPERTUARU

„Leopolda Lewandowskiego“

Dyrektora Orkiestry Teatru Rozmaitości.
Lewandowski L. **Pif paf puf**. Mazur myśliwski. kop. 40.
— **Flirt**. Mazur. kop. 30.
— **Wejście w świat**. Polka kop. 30.

W Syrenim grodzie.

Album karnawałowe, zawierające 12 najnowszych tańców, grywanych w teatrach i na balach:

1. Kóznak K. **Uroczy Wiedeń**. Walc.
2. Moniuszko St. **Weselny**. Mazur.
3. Krauze K. **Komiczna**. Polka.
4. Strauss J. **Bratki**. Polka-Mazurka.
5. Moniuszko St. **Straszny Dwór**. Kadryl.
6. Lóchman W. **Karmazyn**. Mazur.
7. Ziehrer C. M. **Spiewacy gajów**. Walc.
8. **Hiszpański**. Marsz.
9. Lóchman W. **Gardenia**. Polka.
10. **Kasztelanka**. Polka-Mazurka.
11. Ziehrer C. M. **Sprytka**. Galopka.
12. Waldteufel E. **Najpiękniejszy**. Walc.

Cena całego Albumu z ozdobną winiętkars. 2.
Do nabyciu we wszystkich księgarniach.
Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa w Warszawie. 105r

Hurtowy i Detaliczny

Krakowski

Skład Węgla

Złota 54,
TELEFON 138
Filja Zgoda 7.

Węgiel z kopalni „Rudolf“ w Niwce, Sosnowickiego Towarzystwa dostarcza po cenach niskich, z gwarancją wagi i szybką obsługą. 4

Na majątek ziemski w Radomskim,

2 wiorsty od kolei, rozległości włók 9, poszukuje się kupca (wyłącznie poddanego ruskiego prawosławnego lub luteranina), dzierżawcy z kaucją albo też współnika. Z ogólnej rozległości połowa gruntu ornego, druga przypada na łąki i las dwuwłokowy. W gruncie znajduje się ruda żelazna, glinika ogniotrwała i fajansowa oraz piaskowiec wyborowy.
Warunki przystępne. Wiadomość na rogu Przejazd i Mylnej Nr 11, w sklepie spożywczym. 69

PŁÓTNA

najwyższych gatunków, na koszule i przesteradła różnej szerokości, specjalnie na koszule, polecamy nowy gatunek Płócien:

Litera F. 1/2 sztuki 9.50.
" F. F. 1/2 sztuki 11.50.
" S. F. 1/2 sztuki 12.75.

Główny Skład Jarostawskich i Kostromskich Płócien
Moskiewski Magazyn,
Bielajska 7. 23
Cenniki i próbki franco i gratis.

Nr 170 **PISARZ**
Sądu Arcybiskupiego Warszawskiego
Na mocy decyzji Sądu Arcybiskupiego Warszawskiego z d. 2 (14) Stycznia r. b. Nr 187/1, wzywam: **Edwarda-Adama-Zacharjasza** 3-ich im. **Krawickiego** z pobytu niewiadomego, aby w dniu 4 (16) Lutego r. b. o godz. 10 1/2 przed południem stawil się osobicie w Sądzie tutejszym przy ul. Miodowej pod Nr 13, w pałacu Arcybiskupim posiedzenia swoje odbywającym, celem wysłuchania uwag religijnych, zmierzających do przywrócenia wspólnego małżeńskiego pożycia, ewentualnie, jeżeliby pojednanie małżonków nie nastąpiło, do protokółarnego odpowiedzenia na zarzuty i dalszego pilnowania sprawy **separacyjnej** wniesionej przez żonę wzywanej **Franciszkę z Maliszewskich Krawicką**, pod zagrożeniem, że jeżeli pozwany Krawicki w terminie wyżej naznaczonym nie stawi się za nieposłusznego Prawu (**contumax**) uznany będzie, sprawa bez jego udziału przeprowadzoną zostanie i wyrok, jeżeli przeciwko niemu wypadnie, z chwilą wydania i ogłoszenia go w Sądzie, stanie się prawomocnym i apelacja pozwanemu od niego służyć nie będzie.
w Warszawie, d. 5 (17) Stycznia 1893 r. 92
Xiądz Jan Jaworski.

NAGRODY Rs. 10,

za wykrycie skradzionego z mieszkania zegarka złotego damskiego fabr. Patka w Genewie, z grawerowanym na kopercie portretem Adama Mickiewicza i kluczykiem złotym, na króćutkim łańcuszku. Uprasza się pp. zegarmistrzów, jubilerów oraz lombardy, o zwrócenie uwagi na rzeczony, a w razie wykrycia zawiadomić: Wspólna Nr 99, mieszkania 6, do W-go Z. 90

Nowe wydanie książki

Gry w karty

dawniejsze i nowe. Dokładne sposoby ich prowadzenia, poprzedzone krótką historją kart.
Ułożył **Stary gracz.**
Treść główna: Marjasz, Kiks, Wózek czyli bizyj, Drużbant, Kasztelan, Kupiec, Pamfil, Chopanka, Wist (we wszystkich odmianach), Boston, Preferans, **WINT** (obszerniej opracowany) z wszelkimi odmianami, Pikieta, Imperial, Ekarte, Bezik, Rams, Lamb, Kwadryl, Oynkwil.
Wydanie drugie poprawione
Cena rs. 1, z przesyłką rs. 1 kop. 15.
Skład główny w księgarni Maurycyego Orgelbranda w Warszawie, naprzeciw posągu Kopernika.
Podaje się do wiadomości iż

Listy Likwidacyjne,

w kwocie 17,000 rubli za Nr. Nr: 16685, 16911, 16952, 17347, 19004, 19052, 20034, 6398, 5449, 4463, 5445, 2036, 789, 834, 522, 476, 1354, każdy po 1,000 rubli, skradzione po śmierci s. p. Adeli Pozniakowskiej, o czem ogłoszone było w pismach publicznych przed 1 1/2 rokiem, w obecnej chwili przez sukcesorów tejże Pozniakowskiej odzyskane zostały skutkiem czego swobodny kurs tychże listów przywraca się. 91

MÉDAILLE D'OR
EXPOSITION UNIVERSELLE PARIS 1889

Savon Glycerine

NON TRANSPARENT
PREPARE PAR

BROCARD & Co

À MOSCOU.
ÉVITER LES CONTREFAÇONS

Skład Kremky & Co, ul. Leszno Nr 1.
Zawsze gotowych 1896R

80 Pomników

z granitu, w rozm. kolorach, posiada
ZAKŁAD ARTYSTYCZNO-RZEZBIARSKI I KAMIENIARSKI
Andrzeja Pruszyńskiego,
Art. Rzeźbiarza, Wojska 14.

GUSTAW CYBULSKI,
FABRYCZNY SKŁAD
Czeskiej Fabryki
L. & C. HARDTMUTH,
Wierzbowa 6.
Wejście z dziedzińca na lewo. 96R

Najnowsze Majoliki, Porcelana, Terra-Cotta, po cenach niskich.
Starsze podobne wyroby w wielkim wyborze, po cenach własnego kosztu.
Terra-Cotta do malowania,
Emaljowe farby w najlepszych gatunkach.

NAKLAD i DRUK S. ORGELBRANDA SYNÓW w Warszawie.

STAROŻYTNA POLSKA

pod względem historycznym, geograficznym i statystycznym,

opisane przez
BALIŃSKIEGO i LIPIŃSKIEGO
WYDANIE DRUGIE poprawione i uzupełnione przez
F. K. MARTYŃOWSKIEGO,

z Mapą kolorowaną ziem opisanych w dziele.

Cena 4 tomów rs. 5, pojedynczego rs. 1.25.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 96

Sarpinka i Sarpinka-Tschesutscha
własnej fabrykacji. 29r

Przesyłanie zamówionych towarów, przyjmujemy na

Album próbek na żądanie

na własny rachunek.

wysyła gratis i franco.

Adres: Saratow, Dom Handlowy „Bender & Stepanow“ w pasażu.

REPREZENTACJA i GŁÓWNY SKŁAD
RUSSKO-FRANCUZKIEGO

Towarzystwa Akcyjnego „PROWODNIK“.

KALOSZE CUMOWE

LINOLEUM (dywany i chodniki korkowe),

Techniczne, Chirurgiczne i inne WYROBY GUMOWE,

Braunstein & Meisel,

Senatorska 22, róg Bielańskiej. 1818R

RESTAURACJA,

Marszałkowska № 114, róg Złotej.

Po gruntownym wyrestaurowaniu lokalu i zupełnej zmianie administracji, otwartą została dnia 14 b. m. Kuchnia wyborowa, piwnica zaopatrzona we wszelkie napoje. Piwo z browaru p. Hipolita Kamińskiego, przy ul. Ogrodowej. Przy restauracji gabinety. Z czem się poleca

87

J E A N.

W CHICAGO

Wyzedł z druku i jest do nabycia w księgarniach zeszyt I (kurs II) dzieła p. t.

„NAJLEPSZA METODA“

czyli Podręcznik Konwersacyjny P. v. Reussnera, do nauzenia się rozmawiać po angielsku w bardzo krótkim czasie bez pomocy nauczyciela. — Przy pomocy podręcznika tego mogą się uczyć angielskiego języka, tak osoby obeznane już z tymże językiem, jak również i osoby, świeżo rozpatrujące naukę, prztem nietylko osoby wyżej lecz nawet średnio i miernie wykształcone. — Oprócz rozmówek polsko-angielskich, mieści się w tym podręczniku zbiór wyrazów najpotrzebniejszych, przykłady gramatyczne, wzory listów angielskich, przewodnik dla podróżujących do Ameryki, a najgłówniej na wystawę powszechną w Chicago; wszystko z poszczegółowem objaśnieniem wymowy i dosłownem tłumaczeniem na język polski. Dalsze (10—15) listów (zeszytów), wychodzić będą co 10 dni; — cena zeszytu 15 kop. (pocztą 18 kop.). — Skład główny u autora (Reussnera) Marszałkowska ulica № 142 w Warszawie. 14

DLA PODRÓŻUJĄCYCH

Pensjonat Panien

ELIZY HÖNIGER w Wrocławiu.

Bliszych szczegółów udziela prospekt wysyłający się przez przelożoną.

76R

DYREKCJA DROGI ŻELAZNEJ
Warszawsko-Wiedeńskiej,

podaje do wiadomości osób interesowanych, że w dniu 12 (24) Stycznia r. b., o godzinie 10-ej zrana, w Magazynie Nr 2 na stacji Warszawa przy ulicy Jerozolimskiej, odbędzie się głośnie in plus licytacja na sprzedaż około 1,400 pudów drobnego żelazta, krążków gumowych oraz różnych drewnianych części wagonów.

Przedmioty zakwalifikowane do sprzedaży, mogą być obejrzone w tymże Magazynie w godzinach biurowych, w ciągu ostatnich trzech dni przed terminem licytacji.

Zakupione przedmioty, po uiszczeniu na miejscu zalicytowanej ceny, natychmiast wydane zostaną nabywcy i przez tegoż winny być bezzwłocznie zabrane. 109r

Składy materiałów aptecznych i farb

HENRYKA WELT,
w WARSZAWIE.

Skład Główny: Przejazd 5, dom własny.

Filja: Nalewki nr 11, wprost ogr. Krasińskich,

polecają otrzymane na skład główny znane ze swej dobroci wyroby tualetowe

St.-Petersburskiego Chemicznego Laboratorium

jako to: mydła, wody kolońskie zwyczajne i kwiatowe, pudry, eliksiry

itd., które sprzedają się detalicznie i hurtowo po cenach fabrycznych. Składy za-

opatrzony są we wszelkie artykuły w zakres gospodarstwa domowego wchodzące, jak:

Oliwę Nicejską wyborową.

Ocety stołowe,

Esencje do robienia octu,

Farbki do bielizny i krochmal w różnych gatunkach,

Proszek perski i dalmacki i t. d.

Polecam również świeżo otrzymane

TRAN LECZNICZY z Bergen.

Wszystkie towary są w wyborowych gatunkach i sprzedają się po cenach niskich.

Henryk Welt.

TELEFONU nr 375.

94

WINA KRYMSKIE

czzerwone,

w szczególności w obecnej porze zalecane przez lekarzy wino taninowe

REFOSCO,

zapobiegające wszelkim dolegliwościom żołądka, oraz koniak kuracyjny „Imperial“, w cenie od rs. 1.30 do rs. 4, znajduje się w znacznym wyborze w składzie win

Braci Kempnerów,

DEUGA № 5, 8r

oraz w sklepach „Merkury“.

Potrzebny jest

MOTOR GAZOWY

o sile 2—3 koni.

Oferty składać w Łódzkim Kantorze „Kurjera Warszawskiego“, pod „Nr 177.“ 104r

FILTRY patentowane,

oczyszczające powietrze czerpane przez pompki do piwa, odznaczone zaszczytnie na Wystawie Hygienicznej w Warszawie w r. 1887, po cenach niskich, poleca

JÓZEF KUCHTA

Piękna Nr 30, 67

Fabryka Lodowni pokojowych i Naczyn kuchennych.

Słynna na całym świecie
POMADKA DO CZYSZCZENIA MEYALI z „Heimem“.

jest wyłącznym naszym wyrobem. Pudełka z innymi hejmami i nie posiadające naszej firmy, należy uważać za naśladownictwo bez wartości.

Sprzedaż przy Składzie Naczyn kuchennych i Wyżymaczek, p. Adama Kempnińskiego, 39r

Senatorska № 22, róg Bielańskiej.
Adalbert Vogt & Comp., Berlin.

